ЖУРНАЛ ВИЗНАНО ПЕРЕМОЖЦЕМ КОНКУРСУ "СВІТОЧ ПРИДНІПРОВ'Я"

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ЩОМІСЯЧНИК

ВИХОДИТЬ З ЛИПНЯ 1991 р.

БОРИСТЕН

2019 рік № 04(333)

ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ, ПУБЛІЦИСТИЧНИЙ ТА НАУКОВО-ПОПУЛЯРНИЙ ЩОМІСЯЧНИК

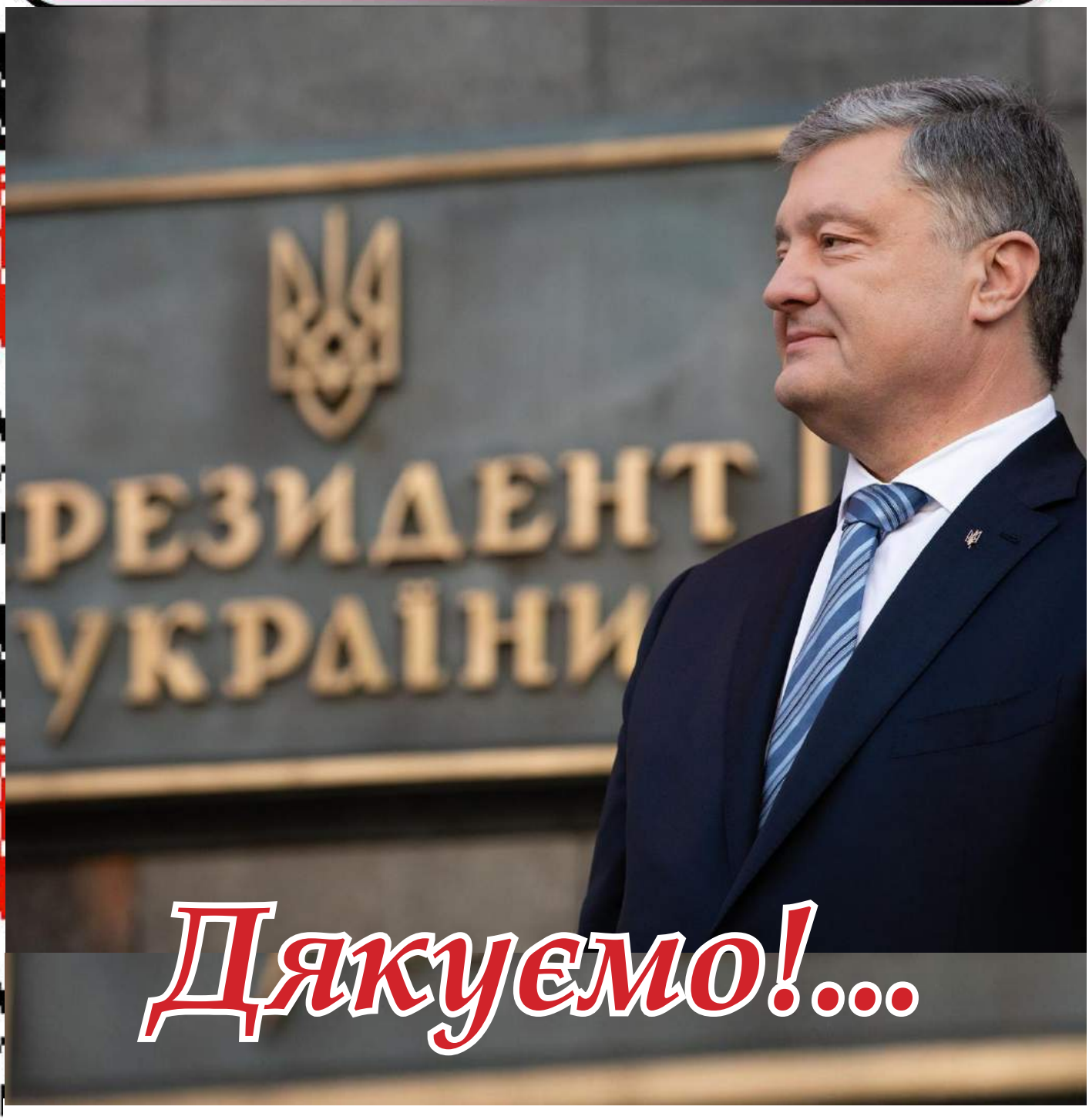

Дякуємо!...

“У всіх народів мова — це засіб спілкування, у нас це — фактор відчуження. Не інтелектуальне надбання століть, не код порозуміння, не першоелемент літератури, а з важкої руки Імперії ще й досі для багатьох — це ознака націоналізму, сепаратизму, причина конфліктів і моральних травм. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються...”

“Нації вмирають не від інфаркту, спочатку в них відбирають мову”

Ліна Костенко

«Бористен (Борисфен)» — незалежний і недержавний український науково-популярний щомісячник, який висвітлює наукові, культурні, соціальні, історичні події. Видавцем і засновником часопису є Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», голова правління письменник і видавець Фідель Сухоніс. Видавець: Дніпровська міська громадська організація «Товариство шанувальників журналу „Бористен“», Дніпровський Національний Університет імені О.Гончара

Серія КВ, реєстр. номер 16084-4556 ПР. Рік видання двадцять перший. Постановою президії ВАК України від 9 квітня 2008 року за № 1-05/4 журнал внесено до переліку наукових фахових видань України, у яких можуть публікуватись основні результати дисертаційних робіт з історії, філології, політичних наук, мистецтва та культурології.

Редакція не завжди поділяє думку авторів і не несе відповідальності за недостовірність опублікованих даних. Редакція не несе відповідальності перед авторами і/або третіми особами і організаціями за можливу шкоду, нанесену публікацією статті. Редакція має право скоротити матеріал без згоди автора. Редакція сплачує гонорари тільки за матеріали, які замовлені авторами.

Адреса журналу «Бористен»: Адреса редакції
а/с № 791, 49008 м. Дніпро, Україна
Телефон: (050) 340 - 28 - 27
e-mail: fidelsukhonis@gmail.com

Представництва редакції:

У Києві: Олег Чорногуз, тел: (067)2555026
У США: Bahriany Foundation, Inc. 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967 , USA
З релігійних справ у США та Канаді: Mr. V. Babanskyj, 74 Oakrige, Watchung, N.J. 07069, USA;
У Румунії : Ritco Virgil STR. 1 Decembrie7. Bloc 19 Sc B. Ap. 8 8885 Macin Jud. Tulcea Ro- mania;
У Бразилії: Wira Selanski, Rua General Glic- er- io, 400 apt.701, 22245-120
Rio de Jameiro, RJ
Brazil, Telefax (00-55-21) 2556-5517
У Ізраїлі: Svitlana Glaz, Arie Rubin, 18\I, Lod, Israel
У Польщі: Juri Hawryluk, skr. poczt. 55, 17 – 100 Bielsk Podlaski, Polska
У США: Raisa Chejlyk.
4000 S. Biscayne Dr. #213
North Port, FL. 34287.

Електронні версії журналу *borysten.com.ua*

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Верстка\дизайн журнал “*CatArt*”

Видавець ФОП Озеров Г.В. м.Харків, вул. Університетська, 3\9
Свідоцтво про державну реєстрацію № 818604 від 2.03.2000
Папір офсетний. Друк цифровий
Щомісячник, наклад: 1500 примірників

В Україні новий Президент

Як чинний глава держави щойно подзвонив до Володимира Зеленського і привітав його з офіційними результатами виборів, які сьогодні оголосила Центральна виборча комісія.

Зараз ми маємо продемонструвати усім нашим партнерам єдину українську позицію в той час, коли роздаванням російських паспортів на окупованих територіях Кремль здійснює черговий етап гібридної війни проти України. В такий спосіб Путін готує обгрунтування нового витка військової агресії під приводом нібито захисту прав громадян Росії.

Російська Федерація заслуговує на істотне посилення санкцій проти неї. Це питання буде головним, чому присвячу останні тижні своїх президентських повноважень. Але продовжити і завершити вирішення цієї проблеми - це вже відповідальність нового президента. Тому вважаю, що ми мали би скоординувати наші зусилля. Суперництво на виборах залишилося в минулому.

Користуючись нагодою, хочу подякувати більш ніж 4,5 мільйонам виборців, які проголосували за мене. Але тепер ми, всі українці, всі разом спільними зусиллями не маємо дати Путіну жодного шансу скористатися перехідним періодом в Україні, нашим демократичним процесом передачі влади. Розраховую, що така позиція знайде підтримку і у обраного Президента. Володимир Зеленський і я під час телефонної розмови домовилися зустрітися найближчим часом.

Петро Порошенко

ЗМІСТ

Стор.1 В Україні новий Президент
Стор.2 Емоції та фото
Стор 3 ЯК ЗБЕРЕГТИ СЕБЕ В СТАРОСТІ
Стор. 4 Штучні квіти на кладовищі - за чи проти?
Стор.5 КУЛЬТУРНА СТОЛИЦЯ: У ДНІПРІ ЗАВЕРШИВСЯ ФЕСТИВАЛЬ «ФРАНЦУЗЬКА ВЕСНА-2019»
Стор.6-7 Хритсиянська сторінка
Стор.8-9 ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ
Стор. 10-11 СИРАКУЗЬКА ГРОМАДА СПОВНЯЄ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК СУПРОТИ УКРАЇНИ
Стор. 12 - 13 БАВАРСЬКИМИ ШЛЯХАМИ ІВАНА БАГРЯНОГО
Стор.14 - 16 ДОВГА РОЗЛУКА З СТЕЖКОЮ ДИТИНСТВА
Стор.17 Потужні цитати Ліни Костенко, які влучать у ваше серце
Стор.18 - наші свята
Стор.19-Тут народжується віра...
Храм Різдва Пресвятої Богородиці у Дніпрі називають найкрасивішим у місті
Стор.20 - 22 Пером публіциста
Стор.23 - 24 КРИВОРІЗЬКИЙ КОБЗАР
Стор. 25 - 32 Система хотіла знищити їх, але вони знищили систему
Стор.33 -36 Новини ДНУ

Долучайтесь до нас у соцмережі
facebook.com/borysteninfo

Ще більше цікавої та актуальної інформації на нашому сайті
borysten.com.ua

Емоції та фото

Старі фотографії. Вони тепер не стають темними і плямистими як колись чорно-білі. Ось лише люди міняються , а когось вже й не має серед нас. Це фото зроблено , здається, наприкінці 90- - х років у дніпровському сиротинці. Зліва направо пані Олена - вихователька (нині не працює) , незабутній Іларіон Хейлик славний друг журналу "Борисген" з Америки , що упокоївся в лютому минулого року, о. ВІталій Лопушанський нині секретар Дніпровської єпархії ПЦУ та директор сиротинцю, котрий так само не працює і прізвище якого забув. Невблаганний час...

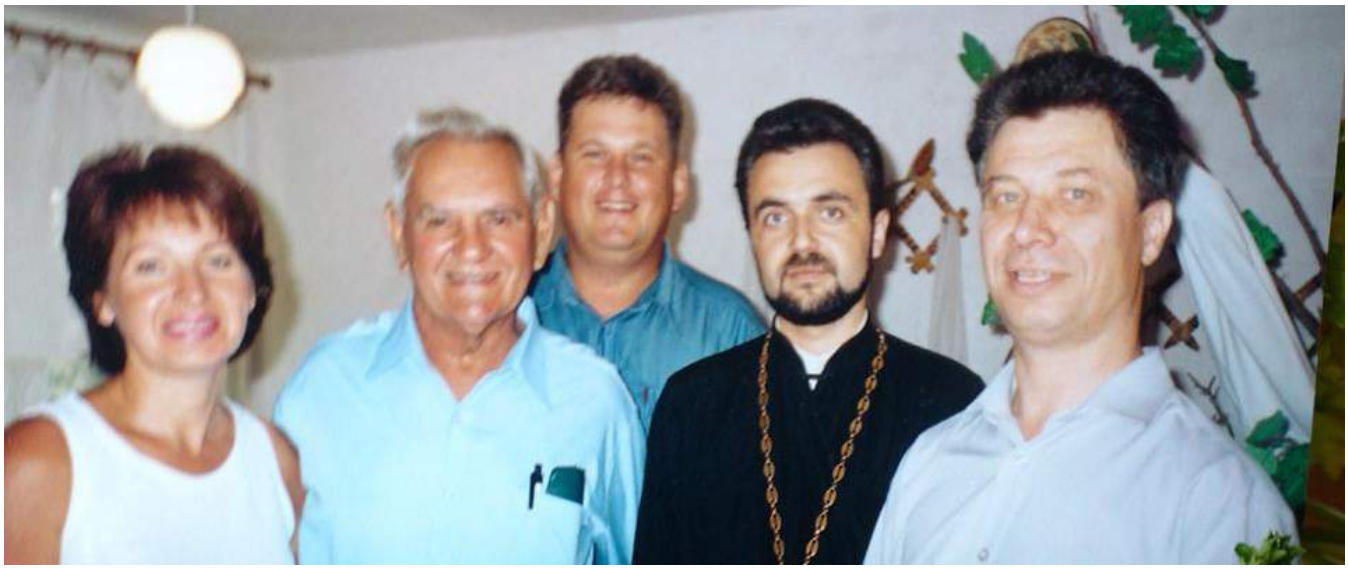

Знаю професійного мандрівника Сергія Гордієнка вже не одне десятиріччя . Цікавий , особливої породи чоловік. Таких не може бути багато . Звісна річ, для пересічної публіки він дивак. Але саме такі творять прогрес людства. Своїми проектами Сергій демонструє людська сила духу має великі виміри. В квітні він знову наодинці йде в небезпечну подорож Європою та Середоземним морем доводити собі й нам що справжнє життя це боротьба на межі. Побажаємо йому успіхів і наснаги !

Фідель Сухоніс, редактор журналу "Борисген"

"З листів до редакції"

ЯК ЗБЕРЕГТИ СЕБЕ В СТАРОСТІ

Зустрілася припадково із професором Василем Мотикою. Він бадьоро привітав мене, трохи поговорили. Я пішла до свого апартаменту з позитивним впливом до цієї цікавої особи яка вдало спростовує стандартний погляд про долю людей старшого віку. В різних країнах по різному трактують ,коли починається старість. Найпоширенішим вважаються роки від п'ятдесяти до семидесяти, коли люди стають бути більш пасивними, менш мотивованими. За даними Американської психологічної асоціації до двадцяти відсотків людей похилого віку в США пережили депресію, постійне почуття печалі, і тому подібне . Я певна ця Американська асоціація, включно інші країни, не зустрічала професора Василя Мотику, якому вже минуло 96 років. Я була здивована і так само зворушена коли він минулого року на одній з громадських імпрез склав мені емоційне та вдумливе співчуття з приводу втрати мого незабутнього чоловіка Іларіона Хейлика !!!

Як на мене секрет успіху професора Василя Мотики (думаю він професор математики) в його активності . Він має дзвінку пам'ять, ппрацює в багатьох українських організаціях, включно з головуванням в нашому житловому кооперативі. Активно слідкує за новинами в Україні як і всього світу. А ще хочеться вірити допомагає активному довгожителю його українське коріння .

Раїса Хейлик, репрезентант журналу «Бористен» на США (Норт-Порт, Флорида)

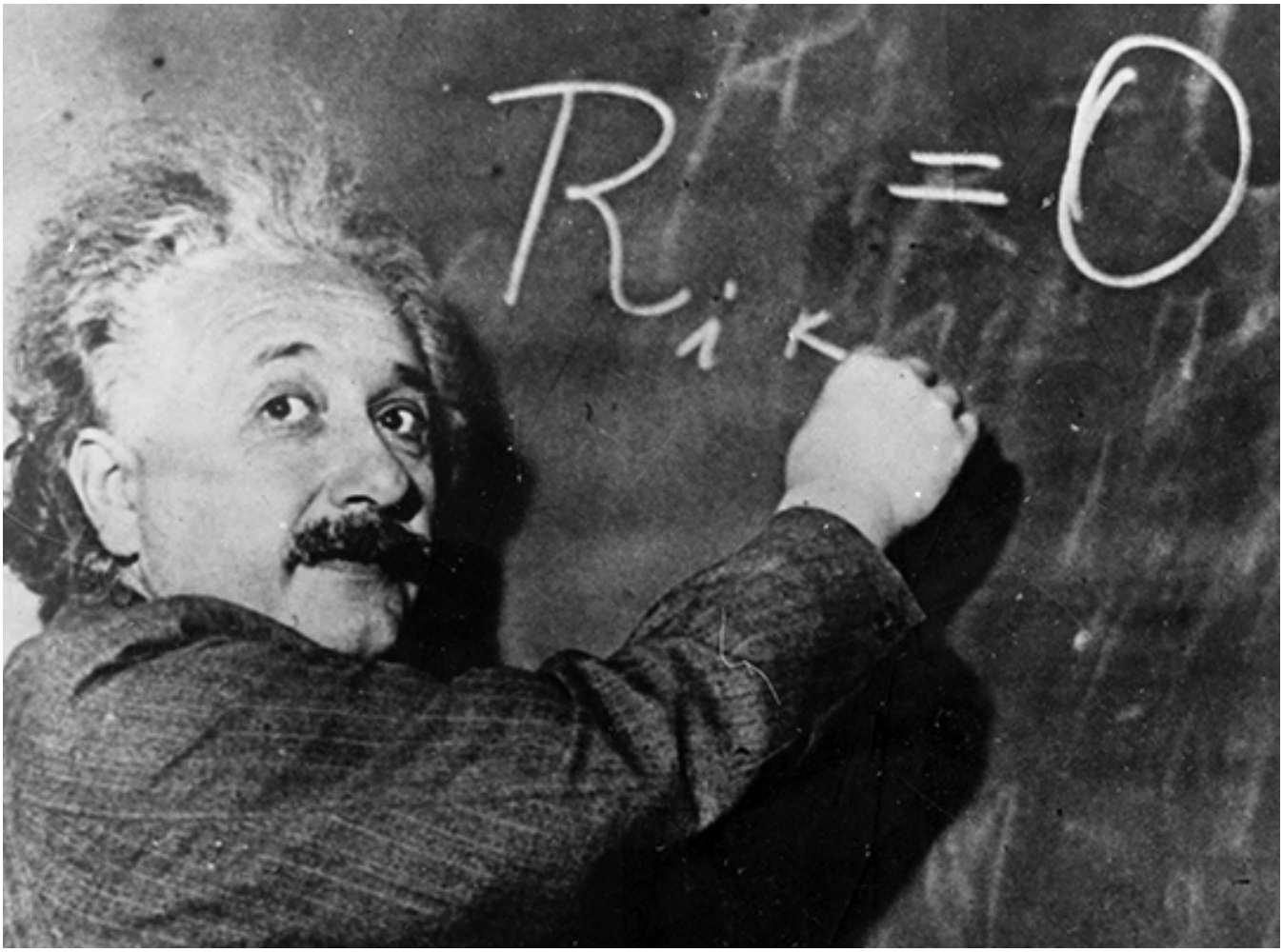

Штучні квіти на кладовищі - за чи проти?

Ієромонах Меркурій Скороход

"Турбота про довкілля– важлива річ для православних християн Люди йдуть «на гробики» з цілими клунками всілякої поживи, букетами і вінками квітів (живих і штучних). Дійсно, використання штучних квітів у храмі – це не тільки прояв несмаку, але й певна богословська похибка, оскільки штучні квіти в храмі — це своєрідна проповідь лукавства та брехні. Це показ мертвечини того, чого не існує, або позбавлене життя. Тим не менше, категорична відмова від таких речей виглядає більше ніж дивно. Принаймні на кладовищах. І зараз я спробую детальніше пояснити свою думку. Екологічна проблема породжена безліччю чинників, серед яких залишені на кладовищі пластмасові вінки – лише краплина в океані всіх інших наших природоохоронних проблем. Тому виникає цілком логічнепитання: чому греко-католики саме з вінків почали боротьбу за чисте середовище? У нас відсутні якісні очисні споруди, не працюють служби, які мали контролювати промислові підприємства. У більшості міст і сіл немає налагоджених служб для прибирання та утилізації сміття тощо. Те, що зараз у нас є – це неліквідація, а лише перенесення справжньої екологічної катастрофи на кілька років. У такому хаосі шум навкруги шкоди довкіллю від дешевих вінків виглядає справжнім знущанням. Хіба не логічніше звернути увагу на дійсно суттєві речі? Виглядає так, що «екологічне бюро» береться вирішувати справи доволі вибірково, мовою Святого Писання «проціджуючи комара, а ковтаючи верблюда». З іншого боку, заклик до відмови від дешевих квітів виглядає неменш цинічно, ніж виглядав би заклик до жебраків відмовитися від дешевої їжі на користь дорогої (бо вона більш корисна), від дешевих автомобілів на користь дорогих (бо вони більш безпечні). Ніхто з людей при здоровому глузді та рівних можливостях не обрав би собі дешеву неякісну річ. Її купують лише ті, в кого й близько немає грошей на річ преміум-класу. Це очевидний факт. Для того, щоб люди мали можливість відмовитися від дешевих і шкідливих для довкілля вінків і квітів, необхідно почати не з заборони вінків, а з відновлення економіки держави, щоб пересічний українець мав можливість придбати вінок будь-якої цінової категорії. Сьогодні у нього просто немає альтернатив. І той, хто не розуміє нашого реального стану, вочевидь, ніколи не жив в Україні, або жив у зовсім інших умовах. Здається, це чудова європейська ініціатива просто «експортована» до нас, без розуміння реального стану речей. Турбота про навколишнє середовище – це важлива річ для православних християн. Лідер Вселенського Православ'я – Його Всесвятість Патріарх Варфоломій навіть отримав прізвище «зелений патріарх», бо першим серед релігійних лідерів став захисником навколишнього середовища в значних масштабах. Православний принцип - «зберігати творіння служачи Творцеві», безперечно, є надзвичайно важливим і цінним для українців і сьогодні. Все ж хочеться нагадати, що кожна ініціатива повинна відповідати реальним можливостям людей. Для того, щоб уникнути шкоди від вінків, потрібно, передусім, створювати служби на кладовищах, які будуть слідкувати за чистотою та вчасно будуть утилізувати їх".

КУЛЬТУРНА СТОЛИЦЯ: У ДНІПРІ ЗАВЕРШИВСЯ ФЕСТИВАЛЬ «ФРАНЦУЗЬКА ВЕСНА-2019»

Днями у Дніпрі відбулася унікальна вулична вистава «Три тотеми». Вона стала заключним акордом фестивалю «Французька весна», який уже третій рік поспіль проходить у рамках програми Бориса Філатова «Культурна столиця».

«Завдяки «Культурній столиці» фестиваль «Французька весна» за останні три роки став значно масштабнішим та якіснішим. Цього року ми побачили виступи відомих джазових виконавців, а також насолодилися творчістю не менш відомих представників інших видів мистецтва. І ось тепер ми отримали можливість побачити традиційну французьку вуличну виставу у виконанні колективу, якому аплодувала вся Європа, різні країни світу», – зазначив начальник управління культури департаменту гуманітарної політики Дніпровської міської ради Євген Хорошилов.

Під час вистави центром міста ходили велетенські 4-метрові фігури у легкому білому вбранні. Вони рухалися під музику, розважаючи і маленьких, і дорослих містян. Із настанням сутінок білі велетні засвітилися. Керували тотемами актори компанії Les Quidams.

«Цей колектив – один із найкращих у Франції. Вони активно гастролюють світом. У їхньому репертуарі є дуже яскраві та більш феєричні вистави, маємо надію, що ми зможемо запросити їх і в наступному році», – сказав директор Дніпровського Альянсу Франсез Орельєн Мас.

Особливістю вуличного дійства є те, що воно не має чіткого сценарію. Кожен глядач, за задумом артистів, має побачити свій власний сюжет.

«Нам подобається, що ми працюємо на вулиці, адже це щоразу нові декорації, нова атмосфера. Відповідно й вистави виходять несхожими між собою. Спочатку ми йдемо у публіку, намагаємося зрозуміти, як взаємодіяти з людьми, знайомимося з місцем, робимо так, щоб вистава стала інтерактивною. А глядач може побачити у цьому дійстві що забажає, щось своє: радість, наприклад, щастя, якусь емоцію, життя чи смерть, кінець або своє продовження», – розповіла акторка Франс Уезо.

Це вуличне мистецтво французів уже близько 30 років підкорює світ. Дніпряни ж побачили таку виставу вперше.

«Мені дуже сподобалось. Я уважно спостерігала за тим, що відбувається, намагаючись хоч трохи долучитися до цієї творчості. Мені цікаво було побачити частину живої французької культури, менталітету», – поділилася враженнями дніпрянка Михайлина.

Християнська сторінка

Ленід Якобчук,
почесний професор Острозької академії

Для тих, хто хоче всебічно вичати Біблію,буде цікавою тема бесіди – тварини і птахи в Біблії. І першою істотою, що з'являється в Старому Завіті, є змій, який був спокусником Єви і привів прабатьків людей до гріхопадіння та вигнання з раю. Читаєм з Книги буття (3:1-5): «Змій був хитріший над усю звірину, яку Господь Бог учинив. І сказав змій до жінки: Чи Бог наказав: Не їжте з усякого дерева раю ? І сказала жінка змієві: З плодів дерева раю ми можемо їсти, тільки плодів дерева, що в середині раю, сказав Бог, не їжте їх і не торкайтеся до них, щоб вам не померти. І сказав змій до жінки: ні, не помрете, але знає Бог, що в день, в який ви їсти, ваші очі ваші, і ви будете, як боги, знаючи добро і зло». Далі йде провіщення Боже про прихід Месії, але ми будемо вести мову лише про тварин, згаданих у Біблії. Такою була ослиця пророка Валаама, на якій він їхав до царя Моава Балака, щоб прокляти ізраїльтян. Читаємо з Книги чисел (22:23-33): «І побачила ослиця Господнього Ангола, що стоїть на дорозі з оголеним мечем у руці, і збочила ослиця з дороги, і пішла полем, а Валаам ударив ослицю, щоб збочила на дорогу. І став Ангол Господній на стежці виноградників, де з одного боку стіна і з іншого боку стіна. Ослиця, побачивши ангела Господнього, притулилася до стіни і притиснула до стіни Валаамову ногу, і він знову став бити її. Ангел Господній знов перейшов, і став у тісному місці, де нема дороги збочити ні праворуч, ні ліворуч. Ослиця, побачивши Ангела Господнього, лягла під Валаамом. І запалився гнів Валаама, і він ударив ослицю кием. І відкрив Господь уста ослиці, і сказала вона до Валаама: Що я зробила тобі, що ти б'єш мене ось уже третій раз? Валаам сказав ослиці: за те, що ти посварилася з мене; якби в мене в руці був меч, то тепер я забив би тебе. І сказала ослиця до Валаама: Чи не я то твоя ослиця, на якій ти їздив спочатку до цього дня? чи мала я звичку так чинити з тобою ? Він сказав: ні. І відкрив Господь очі Валаама, і побачив він Господнього Ангола, стоїть на дорозі з оголеним мечем у руці, і схилився він, і впав на обличчя своє. І сказав йому Ангел Господній: Нащо ти вдарив ослицю свою оце тричі? Я вийшов, щоб перешкодити тобі, оскільки шлях твій не правий переді Мною, і ослиця, побачивши мене, збочила від Мене ось уже три рази, якщо б вона не збочила була перед лицем моїм, то тепер я й забив би тебе, а її залишив би живою». Треба сказати, що у Біблії згадуються істоти, ідентифікація яких утруднена або неможлива при сучасному рівні розвитку науки. Використовувані перекладачами слова, що позначають цих тварин, іноді збігаються з назвами міфічних істот (дракони, єдинороги тощо). Наприклад – бегемот. Це ім'я було присвоєно відомому нині під цим ім'ям ссавцю в XIX столітті. Або дракони. У Псалтирі Єгипет образно названий «землею драконів» (43:20). У Старому Завіті, в Книзі Даниїла є розповідь про те, як у Вавилоні він умертвив «дракона» в храмі (Дан. 14:23-28). Найчастіше дракон згадується в книзі Одкровення Івана Богослова. А ще є єдиноріг для опису швидкості дії Бога.Написано: «Бог вивів їх з Єгипту, швидкість єдинорога у Нього» (4М. 23:22). Це ж слово перекладається і як дикий буйвіл. У Книзі Йова (40:20-41:26, 7:12) є морське чудовисько Левіафан. Але повернемось до звичних істот. Пригадаймо 10 кар єгипетських - нашестя жаб, мошки, диких звірів, сарани. Або вбивство 42 дітей двома ведмедицями. У другій Книзі царів написано: «І пішов він звідти до Бет-Ел. Коли він ішов дорогою, малі діти вийшли з міста і насміхалися над ним і говорили йому: «Ходи, лисий! Ходи, лисий!» Він оглянувся і побачив їх і прокляв їх ім'ям Господнім. І вийшли дві ведмедиці з лісу, і розірвали з них 42 дитини» (2:23-24). У Біблії згадуються птахи, які служили джерелом їжі (пригадуєте, на них полював Ісав), хоча деякі види птахів були заборонені до споживання. Також птахів приносили в жертву. Нерідко птахи відіграють символічну роль. Наприклад, горобець. Написано у Євангелії від Луки (12:6-7): «Але навіть волосся вам на голові пораховане все. Не бійтесь: вартніші ви за багатьох горобців! Чи ж не п'ять горобців продають за два гроші? Та проте перед Богом із них ні один не забутий. І на землю із них ні один не впаде без волі Отця вашого». Ворон чи ворона є у Книзі пророка Софронії (2:14): «І будуть лежати серед неї стада, усяка польова звірина, і пелікан, і їжак будуть ночувати на мистецьких прикрасах її, сова буде кричати в вікні, на порозі ворона, бо

віддерто кедрину його». Це є у Ісаї (34:11): «І посяде його пелікан та їжак, і перебуватимуть в ньому сова та ворона, і над ним Він розтягне мірильного шнура спустошення та виска знищення». Але ворон міг бути й символом краси. Псалом 5:11: «Голова його щиреє золото, його кучері пальмове віття, чорні, як ворон». Проте найчастіше в Біблії згадані голуби. У Євангелії від Івана (2:14, 16): «І знайшов Він, що продавали у храмі волів, і овець, і голубів, та сиділи міняльники. І сказав продавцям голубів: Заберіть оце звідси, і не робіть із дому Отця Мого дому торгового!». Також у цьому ж Євангелії: «І свідчив Іван, промовляючи: Бачив я Духа, що сходив, як голуб, із неба, та зоставався на Ньому». Або в Луки (3:22): «і Дух Святий злинув на Нього в тілесному вигляді, як голуб, і голос із неба почувся, що мовив: Ти Син Мій Улюблений, що Я вподобав Тебе!» Про ці події писали також євангелисти Марко і Матвій. А ще Матвій передав слова Ісуса до учнів (10:16): «Оце посилаю Я вас, як овець між вовки. Будьте ж мудрі, як змії, і невинні, як голубки». Пророки теж часто зверталися до образу голубів. Наум (2:8): «І постановлено: буде оголена, відведеться в полон, а рабині її голоситимуть, мов ті голубки, що воркують на персах своїх». Осія (11:11): «Вони прийдуть в тремтінні, як птах із Єгипту, і як голуб із краю Ашшура, і Я посаджу їх по їхніх домах, говорить Господь». Єзекиїль (7:16): «І врятовані з них повтікають, і будуть на горах, немов голуби із долин, всі будуть стогнати, кожен за гріх свій». У Ісаї часто зустрічаються голуби. «Хто вони, що летять, як та хмара, і немов голуби до своїх голубників?» (60:8), «Усі ми ревемо, як ведмеді, і мов голуби ті постійно воркочемо, чекаємо права й немає, спасіння й від нас віддалилось воно» (59:11), «Пищу я, мов ластівка чи журавель, воркочу, мов той голуб; заниділи очі мої, визираючи до високости… Господи, причавлений я, поручися за мене!» (38:14). З голубкою порівнюють кохану. Це у Пісні пісень:«Та єдина вона ця голубка моя, моя чиста! У неньки своєї вона одиначка, обрана вона у своєї родительки! Як бачили дочки Сіону її, то щасливою звали її, цариці й наложниці то вихваляли її». Або ще – про коханого: «Його очі немов голубки над джерелами водними, у молоці повимивані, що над повним струмком посідали!». Далі: «Яка ти прекрасна, моя ти подруженько, яка ти хороша! Твої оченятка, немов ті голубки, глядять з-за серпанку твого! Твої коси немов стадо кіз, що хвилями сходять з гори Гілеадської!». Також: «Голубко моя у розщілинах скельних, у бескіднім сховку, дай побачити мені твоє личко, дай почути мені голосок твій, бо голос твій милий, а личко твоє уродливе!». Можна навести ще ряд цитат з цієї книги, але краще прочитати її усім закоханим. Проте голубів та горлиць приносили як жертву. Про це багато разів згадано у п'ятикнижжі Мойсейовім. Ось приклад: «А коли рука її не спроможеться на ягня, то візьме вона дві горлиці або двоє голубенят, одне на цілопалення й одне на жертву за гріх, й очистить її священик, і вона стане чиста».Також Ной скористався у ковчезі голубкою. Написано (1 М. 8:8-12): «І послав він від себе голубку, щоб побачити, чи не спала вода з-над землі. Та не знайшла та голубка місця спочинку для стопи своєї ноги, і вернулась до нього до ковчегу, бо стояла вода на поверхні всієї землі. І вистромив руку, і взяв він її, та й до себе в ковчег упустив її. І він зачекав іще других сім день, і знову з ковчегу голубку послав. І голубка вернулась до нього вечірнього часу, і ось у неї в дзюбку лист оливковий зірваний. І довідався Ной, що спала вода з-над землі. І він зачекав іще других сім день, і голубку послав. І вже більше до нього вона не вернулась». Згадок про птахів у Біблії багато. Це Гриф, Ібіс, Шуліка, Кречет, Ластівка (4 згадки), Лебідь, Орел, Павич, Пелікан, Квак, Сова, Страус, Одуд, Пугач, Чапля, Чайка, Яструб. А тепер звірі - Бик (4 згадки), Буйвіл, Ведмідь, Верблюд (6 згадок), Вівця (8 згадок), Вовк, Жаба, Заєць (у біблійних установленнях щодо дозволених для споживання тварин сказано, що не можна їсти "зайця, бо він жує жуйку, та копит не має, нечистий він для вас" 3 М. 11:6), Кінь, коза, корова, леопард, лисиця, мавпа, риби і собаки, слон у Біблії не згадується слон як тварина, але згадується слонова кістка,тритон, ящірка. Ми ще не згадали летючу мишу – кажана. Написано в Книзі Левіт (11:19): «Не будете їсти і бусла, чаплі за родом її, і нетопира». Оцей нетопир – це кажан. Біблія не є підручником зоології і живі істоти у ній найчастіше служать символами для кращого пояснення суті справи. Читайте наше Святе Писання і збагачуйтеся його мудрістю для керівництва у вашому житті.

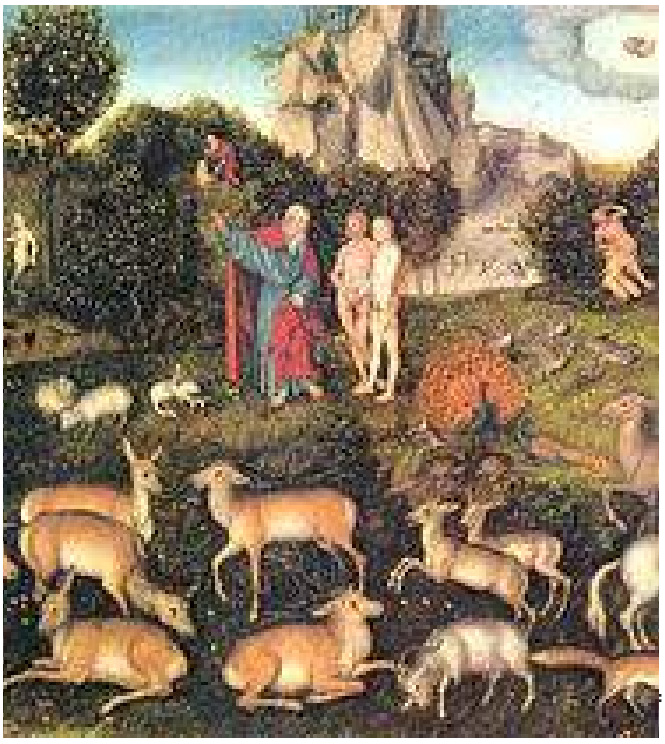

ЗБЕРІГАЙМО ЧИСТОТУ РІДНОЇ МОВИ

"Рубрика Миколи Дупляка"

Про пестливі форми у звертаннях

Під впливом російської мови спричинено використання у звертаннях, і не тільки у звертаннях, власних імен людей, особливо здрібнілих, пестливих форм, звичайно, в називному відмінку на зразок: Андрюша, Анічка, Ванічка, Ваня, Вася, Даша, Діма, Любаша, Льоша, Наташа, Нюся, Маша, Міша, Саша, Свєта, Свєтуля, Сєрьога, Сєрьожа, Шура, Шурік і т. д. Боже, невже українські батьки не дбають про українські імена своїх дітей? На жаль, багато наших людей не задумуються над цим, за звичкою та з почуття меншевартости надають перевагу російським формам.

Уживаючи здрібнілих і пестливих форм, як власних імен, ми сприятимемо збереженню нашої української мовної ментальності, нашої напрочуд витонченої культури людських відносин, сприятимемо вияву ніжної людинолюбної української душі. Такого безмежного арсеналу здрібніло-пестливих суфіксів і таких пестливих форм, не має жодна із слов'янських мов, не кажучи вже про інші європейські мови, -- стверджує знаний мовознавець Микола Лесюк. Ось вони : Андрійчику Анничко, Васильку, Ганнусю, Іванку, Івасю, Іринко, Даринко, Дарусю, Дарцю, Дмитрику, Лесику, Любонько, Марічко, Марусю, Михайлику, Михасю, Наталочко, Наталю, Оленочко, Олесю, Світланко, Сергійку, Тетяночко тощо.

Не варто цуратися й інших здрібнілих, пестливих форм загальних назв: матусю, матусенько, мамуню, ненько, неню, дідусю, бабусю, доню, донечко, синку, синочку (тільки не сина, синок!), дівонько, дівчинко, панночко, сестричко і под.

Про акцентуаційні відхилення

Немало українських лексем мають акцентуаційні відхилення,зумовлені російським впливом: нОвий, одИнадцять, чотИрнадцять, вОсемдесят, Україна, український, колесО тощо. Треба: новИй, одинадцять, чотирнадцять, вісімдесЯт, Україна, український, кОлесо.

Інколи мовці, як це є в російській мові, переносять наголос на прийменник, коли він ужитий з односкладовим або й іншим словом: за день, на живо. В українській мові таке наголошування прийменника ненормативне.

Про звук ґ

Хоч проривний звук ґ в нашій мові використовується в порівняно небагатьох словах звуконаслідувального та іншомовного походження, до 1933 року для його позначення існувала літера ґ. Вилучення цієї літери спричинило розхитування вимовної норми, що вже майже була встановилася. У виданні правопису з 1990 року літера ґ знову посіла належне їй 5-те місце в українській абетці. Але введення літери без вироблення чітких рекомендацій щодо її вживання спричинило нові порушення фонетичної системи. Йдеться здебільшого про іншомовні слова, де через різні причини мовного та позамовного характеру не розрізняються фонеми h = г, ch = х, g = ґ. До сплутування призводить беззастережне копіювання російських мовних

традицій. Ми ж маємо власні традиції відтворення чужих слів, які доволі вдало були застосовані в "Українському правописі" 1928 року, забороненому під час "боротьби з українським націоналізмом на мовному фронті" 1933 року. За цим правописом у давно засвоєних словах звук g передавався через г, бо це цілком відповідає духові нашої мови, -- пояснює видатний мовознавець Олександр Пономарів. Слушно завважував свого часу славний філолог і теолог Іван Огієнко: "Ознакою української мови є тільки г (h), тому й чужі слова з ґ ми українізуємо, цебто вимовляємо інтелігенція, гімназія, агітувати".

Поважаючи традиції, мусимо писати й вимовляти не лише Багами, Гаваї, Гавана, Гаїті, Гановер, Гельсинкі , Гімалаї, Гондурас, тобто закономірно відтворювати звук h українським г, а й Англія, Бельгія, Гватемала, Генуя, Гібралтар, Гринвич, Грузія, Грюнвальд, Мадагаскар, Нікарагуа, галера, галоп, гладіолус, граніт, грот, де в оригіналІ маємо g.

Про ненормативні словосполучення

У мовленні людей трапляється багато ненормативнжих сталих і вільних словосполучень, напр.:
а іменно (вот іменно) замість а саме;
в кінці кінців замість кінець кінцем або зрештою,
так сказать замість так би мовити;
в добрий путь замість у добру путь;
факт на лице замість ось вам факт;
тим не менше замість тим паче;
працює в якості агронома замість працює агрономом або як агроном;
ввиду того замість зважаючи на те;
втирати очки замість замилювати очі;
говорити по душам замість говорити щиро;
добро пожалувати замість ласкаво просимо;
приємного апетиту замість смачного;
залізна дорога замість залізниця;
згідно наказу замість згідно з наказом;
приймати участь замість брати участь;
фарбадякуємо вас замість дякуємо вам;
у даний момент замість у цей момент;
у даний час замість у цей час;
у данім документі замість у цім документі.

Лексему даний можна вживати лише як дієприкметник:

шануймо дар, даний нам Богом -- нашу мову.

Деякі слова і вислови, що засмічують нашу мову

"його було вбито" замість "його вбито"
"корзина" замість "кошик"
"краска" -- замість "фарба"
"крупний талант" замість "великий талант"
"казармений" замість "казармовий"
"канадійський" замість "канадський"
"користуватися успіхом" замість "втішатися успіхом"
"компетиція" замість "змагання"
"кіпер" замість "воротар"
"коляска" замість "візочок"
"каток" замість "ковзанка"
"качелі" замість "гойдалка"
"кілери" замість "вбивці"
"крокує рання весна" замість "ступає (іде) рання весна"
"кроком руш!" замість "ходом руш!"

Микола Дупляк

СИРАКУЗЬКА ГРОМАДА СПОВНЯЄ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК СУПРОТИ УКРАЇНИ

Безперечно, українці поза Україною дуже стривожені невтішними подіями в Батьківщині. Був Майдан, була Революція Гідности, анексія Криму Росією, а згодом злочинний напад Росії на український Донбас. Війна на Сході України продовжується, чи не кожного дня гинуть оборонці Батьківщини, які жертвують своїм життям і здоров'ям за волю України. Наш вільний народ платить високу ціну за свою незалежність. Одначе, наші Герої знають, що вільному краще померти стоячи, ніж на колінах у рабстві. Перед нами подвиг найкращої молоді України на Майдані, – в усіх на думці Небесна Сотня; геройська оборона Батьківщини на Донбасі.

Слова "Героям Слава!" стали дуже рідними не лише в Україні, але й в усіх країнах поселення українців. До всіх названих нещасть щойно приєдналася нова турбота за Україну: -- бажання великої більшости українських виборців обрати своїм Президентом коліка -- некомпетентну людину, яка з Україною не має багато спільного, бо це може закінчитися трагедією для усіх, в тому й для нерозумних виборців.

Далеко за океаном ми щиро вболіваємо за длю України та підтримуємо її морально й матеріяльно. Так усе робили. Крім того, заохочуємо уряди країн нашого поселення помагати Україні в скруті. Проявом патріотизму українців поза Україною є несення помочі своїм рідним і всім братам і сестрам по крові. В останніх роках – це несення помочі захисникам Батьківщини на Майдані та в холодних окопах на Донбасі. За наших воїнів-добровольців ми дуже горді і хотілось би обдарувати всіх чим хата багата.

Одною з багатьох українських діяспорних громад, що допомагають Україні, є наша громада в Сиракузах у штаті Нью-Йорк, що об'єднана в греко-католицькій парафії св. Івана Хрестителя та в українській православній парафії св. Луки. Ми спільно працюємо для добра України, -- збираємо фінансову, матеріяльну та медичну поміч й організовано посилаємо до України.

Невтомним провідником несення допомоги Батьківщині є в нас колишній воїн Майдану пан Роман Волицький, який збирає одяг, медикаменти та все необхідне для наших братів і сестер, які чинять спротив аґресії Росії на східньому кордоні України. Він не лише заохочує та мобілізує нашу громаду до дії, але й збирає поміч деколи в містах далеких від нашого і клопочеться щоб усе зібрати разом, а згодом відправити до України й подбати про те, щоб увесь вантаж перевезти добровольчим батальйонам на фронт. У п'ятницю, 5 квітня, представники нашої сиракузької громади (в тому члени Спілки Української Молоді і Пласту) вже одинадцятий раз зібралися в Українському Народному Домі щоб урочисто відправити великий вантаж допомоги на фронт. З цієї нагоди пан Р. Волицький запросив священиків українських церков (о. митрат Михайло Дубович, о. митрат Володимир Письо та о. Микола Андрушків) поблагословити вантаж у щасливу путь. Панотці просили Господа, щоб наші зусилля увінчалися успіхом, щоб наша допомога дійшла за призначенням і хоч трішки допомогла нашим воїнам на фронті.

У своїх коротких і палких словах схвалювали зусилля і працю жертводавців у цьому напрямі. При цій нагоді пан Роман підкреслив важливість медичного обладнання, про яке не вперше подбали місцеві українські лікарі-патріоти д-р Борис Буняк і д-р Юрій Темницький. Крім того, в церкві св. Івана Хрестителя відбулася збірка фондів на покриття коштів пересилки вантажу в Україну, за що наша громада вдячна о. М. Дубовичеві.

Священики поблагословили великий вантаж допомоги добровольчим батальйонам на Донбасі.

Фото: Денис Василевський.

БАВАРСЬКИМИ ШЛЯХАМИ ІВАНА БАГРЯНОГО

Німецька Баварія. Новий Ульм на Дунаї. На протилежному березі цієї ріки, яка тече звідси аж в Україну, - місто Ульм. Тут народився великий Альберт Анштайн. Тут також найвищий в світі собор... А ще міста-супутники (Ульм/Новий Ульм) були однією із столиць українського життя після Другої світової війни. Тут, у таборах для переміщених осіб (1945 - 1949 рр.), перебували тисячі українців. Бруківкою цих міських вулиць ходив Юрій Шевельов. Із Штутгарту сюди часто приїздив Улас Самчук. Час од часу загощував Тодось Осьмачка. Вже тоді тут обмірковував антологію «Розстріляне відродження» Юрій Лавріненко. Тут творили сторінки «Літературного зошита». Тут виходили на сцену березільці Йосип Гірняк, Олімпія Добровольська, актори театру Володимира Блавацького. Редакцію «Українських вістей», яка також існувала тут, відвідували і Юрій Клен, і Григорій Костюк, і Семен Підгайний, і Василь Барка. Тут діяли видавництва «Україна» і «Прометей». Тут вийшли в світ «Поет» Тодося Осьмачки, «Юність Василя Шеремети» Уласа Самчука, сотні назв інших книжок. Тут з'явилися «Золотий бумеранг», «Тигролови» й «Сад Гетсиманський» Івана Багряного. Та й сам автор цих творів вісімнадцять років свого життя присвятив саме Новому Ульму. Тут, у цьому придунайському місті, й поховано видатного письменника. Нині новоульмськими слідами нашої повоєнної еміграції йдуть представники нової хвилі українських емігрантів — ті, які сгали частиною української діаспори в Німеччині вже в часи незалежності України. Вони, а саме представники Клубу шанувальників української культури, який очолює науковець, кандидат фізико-математичних наук, викладач Ульмського ун-ту Віталій Макогін, підготували зустріч «Іван Багряний — людина, яка біжить над прірвою», присвячений роковинам від дня народження письменника. Із презентації і доповідей, авторами яких були Віталій Макогін, Віолета Матічин, Роман Гінка, Сергій Матічин, постала не лише змістовна картина новоульмських сторінок буття письменника й художника, а й глибокий аналіз його творчості. На запрошення Клубу шанувальників української культури в урочистостях взяв участь лауреат премії ім. І. Багряного, переможець Всеукраїнського конкурсу «Краща книга України», доктор Українського Вільного Університету Сергій Козак, який, розповівши про головні віхи понад сорокарічної діяльності Фундації імені Івана Багряного, наголосив на її ролі в утвердженні української національної ідеї, яка стала провідною як у публіцистичній спадщині

Багряного, так і загалом у багатотисячному середовищі, яке він об'єднав навколо себе після Другої світової війни. За словами відомого науковця й письменника, українське суспільство вже понад століття живе з іменем Івана Багряного, а ті п'ятдесят п'ять років, які цьогоріч минули після смерті письменника тільки ще дужче підтвердили витривалість його ідей. Ціроки також нагадують, що Іван Багряний - це ім'я, яке сяє для нас багатьма гранями, і найголовніші з них - його Слово і приклад любові до України. Прикладом такої любові до рідної України була і є також діяльність й інших видатних діячів української еміграції цього середовища, а саме Олексія Коновала, Галини Воскобійник, Михайла Воскобійника, Анатолія Яцюка, Івана Заковоротного, Леоніда Лимана та багатьох інших, які, за словами Сергія Козака, назавжди залишаться в історії нашого державотворення «співбудівничими України». Про приклад громадянського чину і значення творчої спадщини Івана Багряного йшлося у виступах настоятеля новоульмського храму УГКЦ отця Андрія, а також представника Генерального консульства України в Мюнхені Дмитра Шевченка. Того ж дня українська громада поклала квіти до надмогильного пам'ятника Івану Багряному (скульптор - Лео Молодожанин), а також відвідала місця, що пов'язані з його перебуванням в Ульмі та Новому Ульмі.

Дарина КОЗАК (Бюлетень Фундації ім. Івана Багряного, Ч. 67)

ДОВГА РОЗЛУКА З СТЕЖКОЮ ДИТИНСТВА

Цього року весна дещо забарилася. Хоч згодом таки надолужила своє і наприкінці квітня зафарбувала українські краєвиди в зелені кольори та рясно засіяла квітом дерев і перших трав. Саме у цей піднесені з давніх давен поетами час мав приємність прочитати книгу Леоніда Якобчука «Стежка мого життя». Видання не велике за обсягом, ошатно видане та гарно ілюстроване. Побачила книга світ у видавництві Національного університету «Ос-трозька академія» в 2018 році. На самому початку зазначено « В пам'ять моєї коханої дру-жини Яніни і моїх батьків Остапа і Віліти Якобчук». Вже з цього зразу стає зрозуміло книга написана у жанрі мемуарів. Зразу б хотів зазначити, що такі видання можуть мати велике соціальне і виховне значення, коли автор зможе через власну долю осмислити за-гальнолюдську і національну проблематику. Леоніду Якобчуку це сповна вдалося. Цінне видання «Стежка мого життя» я отримав від автора в дарунок ще восени минуло-го року, коли гостював у його затишному домі в містечку Юніон американського штату Ню-Джерзі. Однак, через особисті проблеми, війну в Україні, а потім і президентські ви-бори ніяк не випадало почитати цікаве видання. Однак, ось нарешті вдалося. Для мене воно виявилося подвійно цікавим. Адже знаю добродія Леоніда Якобчука без перебіль-шення вже не одне десятиріччя. Він разом ще з одним українцем з США журналістом Ле-вом Хмельковським довгі роки є провідником рубрики у журналі «Бористен» під назвою «Християнська сторінка». Добірка викликає зацікавленість читачів розповідями про най-розповсюджену релігію світу в широкому сенсі. А ще я був знайомий з якого , як не прик-ро, вже покійною дружиною Яніною, етнічною полькою яка українською говорила як рі-дною, бачився з дітьми добродія Леоніда. Між іншим, про дружину пана Леоніда можу згадати лише з теплотою в серці. Наскільки це була мила і добропорядна жінка. Одного разу перебуваючи в США подружжя Якобчук запросили мене на гостину. Їх помешкання відрізняла водночас і простота, і вишуканість. Не даремно ж кажуть що оселя часто відо-бражає характер господарів. Щирість та інтелігентність завжди були відмінною рисою по-дружжя Якобчуків. Між іншим, теплий спомин залишився про гостинність пані Яніни.

Одного разу вона пригостила мене «помідоровкою». Як розумію польською національ-ною стравою. Помідоровка це суп на основі помідор і рису. Донині не забуду ані гарний смак, ані приязнь гостинних рук господині. Я вже зазначив вище що «Стежка мого життя» Леоніда Якобчука це книжка мемуарів. Народився автор на Україні, в селі Залізниця, Межиріцького району (тепер Корецького), Рівенської області ще до Другої Світової війни у сім'ї віруючих батьків. У майбутнього доктора богослов'я була велика сім'я, Леонід був один з молодших синів. Ходив до школи, пізніше війна, різні переживання. Закінчив школу, але хотів дальше вчитися. Поступав до Київського державного університету. Потім виключили , тому що був віру-ючим. Леонід Якобчук принципово ніколи не був комсомольцем . Але в Совєтській армії довелося побувати в армії. Він дуже хотів в мати вищу освіту і все ж таки здобув її у Ві-льнюсі (Литва). Там, між іншим, і запізнався з коханням усього свого життя пані Яніною. Ось що пише про своє життя сам автор книги:

- Педагогічна освіта, спеціальність – фізмат. Працював у школі біля Вільнюса, а потім переїхали з дружиною до Польщі (на той час я вже був одружений), вона була польсь-кого походження. Три роки був у Польщі, потім переїхав до Аргентини, тому що ще у 1936 році мій брат поїхав туди. По семи роках проживання в Аргентині переїхав до США. І ось уже багато років живу в Америці. Протягом всього життя я ніколи не за-лишав педагогічної праці Польщі також працював у школі. Спочатку в Аргентині я не знав іспанської мови, а у США – англійської. Але постійно в церквах мав нагоду працювати із вчителями недільної школи. Я завжди був вчителем недільної школи, і зараз це також моя основна праця. Я рукопокладений на пресвітерське служіння, але ва-жаю себе вчителем за покликанням і за освітою. Вже більше тридцяти років веду ра-діопередачу. 20 років через радіостанцію ІДА такі передачі як: «Не хлібом єдиним», «Правда і життя», «Джерело життя», – все з життям пов'язане, а пізніше 12 років, вже коли Україна стала незалежною, через київську державну національну радіостанцію спочатку програму «Благовість», потім «Кажу вам», а тепер перейменували цю про-граму на «Відвертість». Так що те, що я вам кажу, кажу те відверто! Духовну освіту я здобував різними шляхами. Переважно самотужки: читав в різних мовах, підбирав лі-тературу. Коли приїхав до Америки, ходив слухати лекції у Біблійну школу. Пізніше писав праці, був пов'язаний із навчальними закладами США та Канади. І вчуся ще й до сьогодні!

За роки редакторської роботи мені вдалося познайомитися з багатьма книжками мемуарів. Більшість з них не відрізняла художня вартісніть. А ось «Стежка мого життя» це й ще мо-жливість насолодитися нашою мовою, добірною образністю. Ось лише короткий уривок, яким фактично розпочинається видання.

«...Хмари повзуть низько над землею. Холодний північний вітер жене їх десь на пів-день, зриваючи мимохідь посохле листя, яке ще де-не-де залишилося на деревах. Ду-шу сповнює смуток... Навіть не віриться , що усе це тимчасове, що знову після холодної зими сонце підніметься вище, вітер розжене хмари і небо стане блакитним, а дні довшими...»

Добродій Леонід Якобчук причетний до багатьох шляхетних справ. Але як на мене найбі-льша його посвята, то прагнення зробити духовно щасливими своїх людей, українців ро-зкинутих по усіх світах. Він належить до тих особистостей, котрі мають не лише ясний розум, а відкриту та щиру душу. Побіля таких просто, затишно і миротворче. А втім хіба може бути іншим правдивий душпастир?

Гадаю, що це зможе відчути і читач. Якщо візьме до рук книгу Леоніда Якобчука «Стежка мого життя». І хоча доля автора склалася так що його розлука з стежкою дитинства і юно-сті стала довжиною фактично з життя. Однак, він ніколи не забував про отчий край. І це ще одна настанова, котру варто наслідувати в долі Леоніда Якобчука.

Обкладинка книги «Християнська сторінка» , яку почесний доктор богослов'я Леонід Якобчук разом з журналістом Леонідом Хмельковським видали на основі матеріалів од-нойменної рубрики журналу «Бористен», яка щомісяца представлена на сторінках журналу

Фідель Сухоніс, редактор журналу "Бористен"

"Слово"

Потужні цитати Ліни Костенко, які влучать у ваше серце

***

Віддай людині крихітку себе. За це душа наповнюється світлом.

***

Троянда – як кохання, може завдати болю, якщо не вмієш її узяти.

***

Любов – це насамперед відповідальність, а потім уже насолода, радість.

Пристрасть – це натхнення тіла, а кохання – це натхнення душі. Любов як функції геніталій залишимо приматам. Мені потрібен космос її очей.

Моя любов чолом сягала неба,
а Гриць ходив ногами по землі (з роману у віршах "Маруся Чурай").

***

Скільки років кохаю, а закохуюсь в тебе щодня.

***

Несказане лишилось несказанним.

***

Така любов буває раз в ніколи.

***

Жінка – як музика, її можна любити навіть не дуже розуміючи.

***

Там, де в жінок не розвинуте почуття честі й гідності, процвітає моральне невігластво чоловіка.

Шкода, що в жінках так швидко вмирає Ассоль.

Там, де в жінок не розвинуте почуття честі й гідності, процвітає моральне невігластво чоловіка.

***

Важко любити розумну жінку. Завжди боїшся впасти в її очах. Жінка втрачає на інтелекті, лише коли закохана. Так що бажано стабільно підтримувати в ній цей стан.

***

Бо хто за що, а ми за незалежність. Отож нам так і важко через те.

***

Огидна річ – наша терплячість. Наша звичка відмовляти собі у всьому. Так все може відмовитися від нас.

***

Коли в людини є народ, тоді вона уже людина.

Манія величі – це хвороба. Комплекс меншовартості – теж хвороба. Тільки ще гірша. Бо від манії величі станеш іспанським королем, як Поприщін у Гоголя. А від комплексу меншовартості відчуєш себе комахаю і побіжиш по стіні, як Грегор у Кафки.

"Надію, волю, перемогу несем для нашого бійця"

З традиційними великодніми кошиками та домашніми гостинцями від вдячних нікопольців завітали у світлу середу до бійців рідного нам батальону.
Воїни передавали всім діточкам та дорослим, які жертовно потрудились над подарунками власного виробництва.
Робити добро легко коли вкладаєш у це всю свою любов.
Друзі ви кращі!!! Христос Воскрес! Воскресне Україна!!!

Ієромонах Меркурій Скороход

"Христос воскрес!" – десь пролунало,
І на душі святково стало.
Ось кошики із рушниками
Несуть до церкви із пасками.

Святково свічки засвітились,
І всі частунки освятились.
"Христос воскрес" – лунають дзвони.
Хай зникнуть всякі перепони!

Хай у душі панує свято,
Хай успіхів буде багато!
Хай завжди і у всім щастить.
І хай вас Бог благословить!

Друзі, щастя, успіхів та здоров'я Вам та Вашим родинам!

Прометеїв Ответ

«Промітеїв ответ» - нове громадське об'єднання в США для добра України. До честі нашої громади на чужині вона в своїй більшості старається допомогти розвитку батьківського краю. Особливо це стосується, так званої, західної діаспори. Довгі роки редакцію нашого щомісячника єднає співпраця з добродієм Петром Палюхом з американського штату Нью-Джерзі. А тому нам особливо зазначити що найбільше стараннями цього українського патріота на теренах США постала нова громадська Фундація «Промітеїв ответ».

Петро Палюх, президент Фундації «Промітеїв ответ» (зліва) та його його дружина Леся Палюх (справа) разом з директором Дніпровського історичного музею Надією Капустіною під час відвідин Січеслава в лютому 2015 року.

Головним пріоритетом Фундації є підтримувати українську незалежну науку й освіту. А також сприяти у збереженні української свідомості та ідентичності , культурної спадщини і традиції серед широкого громадського загалу , особливо серед студентів вищих навчальних закладів в Україні та за кордоном, надання фінансової і моральної допомоги науковцям, студентам, винахідникам, громадським активістам іншим чинникам, котрі формують громадянське суспільство та демократію в Україні. Між іншим, наприкінці травня Фундація в Дніпрі планує проведення однієї із своїх перших освітніх імпрез.

А саме міжнародну панель « Можливості залучення міжнародних інвестицій в розвиток освіти, науки і зеленого туризму в регіонах України» . Захід відбудеться в стінах Придніпровської державної академія будівництва і архітектури. Інформаційний спонсор Всеукраїнський щомісячник «Бористен» та ОТВ «Дніпро».

Влас . інформ.

Про діяльність Фундації читайте у наступних номера випуску журналу "Бористен"

УКРАЇНСЬКА ПИСАНКА

Писанка — яйце, декороване традиційними символами, які пишуться за допомогою воску й барвників. Цей вид мистецтва поширений у багатьох народів світу. З писанками і фарбованими яйцями (крашанками) пов'язано безліч легенд, повір'їв, переказів, звичаїв, традицій, обрядів, які виникли ще в язичницьку добу, видозмінювалися, а з прийняттям християнства набули нової якості — пов'язаної з дійством освячення паски під час найголовнішого християнського свята — Великодня. Звідси і їхня назва — «великодні яйця». В уявленнях багатьох народів яйце втілювало джерело життя і всього всесвіту. У стародавніх персів, індіанців, візантійців, а також у древніх греків та римлян вважалося, що всесвіт виник з яйця. Стародавні індо-іранські легенди теж це підтверджують. Предки слов'ян називали розписані яєчка «красними яєчками».

Шкаралупу писанок знаходили при археологічних розкопках цивілізацій, що існували більше 3000 років тому, і багато з тих візерунків використовується для розпису і сьогодні. Найдавніші знахідки належать єгипетським та нубійським похованням. На теренах України культові яйця знайдені в похованнях скіфів, у Східному Криму .

Писанка в Україні тісно пов'язана з релігійними обрядами, тому в радянський період писанкарство тривалий час було під фактичною забороною. Існування цього виду мистецтва замовчувалося, воно стиралося з народної пам'яті. У центральних і східних областях України це ледь не призвело до знищення писанкарства. У час, коли в Україні традиція була під загрозою знищення, писанка розвивалася в Канаді і США. Видавалися фотоальбоми, випускалися поштові марки, під впливом активної пропаганди писанкарства з боку українських емігрантів цим мистецтвом захопилися також американці не українського походження.Інтерес до виготовлення писанок, як і до інших народних традицій, відновився за десятиліття незалежності. У 1992 році відбувся Міжнародний з'їзд писанкарів, було видано методичні посібники. В серпні 2013 року у центрі Львова було знайдено п'ятисотлітню писанку, виконану на шкаралупі яйця. У вересні того ж року під час розкопок на березі Хрінницького водосховища було знайдено глиняну писанку-брязкальце, виготовлену 950 років тому.

Нації вмирають не від інфаркту. Спочатку їм відбирає мову.

Ліна Костенко

РЕАНІМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ РЕФОРМ

ЧОМУ НЕОБХІДНО УХВАЛИТИ #ЗаконПроМову 5670-д?

Закон про українську мову – це питання **НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ** й **ДЕРЖАВНОЇ ЄДНОСТІ**

Реанімаційний пакет реформ закликає прийняти законопроект 5670-д в цілому в редакції тексту до другого читання, підготовленій профільним комітетом

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ

Не втручається у сферу приватного спілкування та релігійних обрядів.
Не обмежує прав національних меншин.

ЕФЕКТИВНИЙ

Містить **чіткі вимоги** щодо застосування державної мови та **ефективні механізми контролю**.

КОНСЕНСУСНИЙ

Підтримали: 76 депутатів-співавторів з 6 фракцій та груп, університети, міністерства, Експертна група з мовної політики при Кабміні, широке коло громадських організацій та діячів культури.

Закон забезпечить:

- **знання і застосування** державної мови посадовцями та надавачами послуг;
- **іспит з української мови** для набуття громадянства;
- **≥ 90%** української мови на загальнонаціональних телеканалах;
- **≥ 50%** назв преси українською мовою в кожному місці розповсюдження;
- **≥ 50%** назв книжок українською мовою в кожній книгарні;
- **українські версії** сайтів органів влади, інтернет-магазинів та ЗМІ;
- **україномовні інтерфейси** програм і мобільних застосунків;
- **україномовну** рекламу, покажчики, вивіски тощо.

Суспільні запити:

(Всеукраїнське опитування КМІС)

61% держава має **сприяти поширенню** української мови в усіх сферах життя

68% документація в державних закладах має **вестися українською**

>70% на звернення українською держслужбовці та надавачі послуг мають **відповідати українською**

Тут народжується віра...

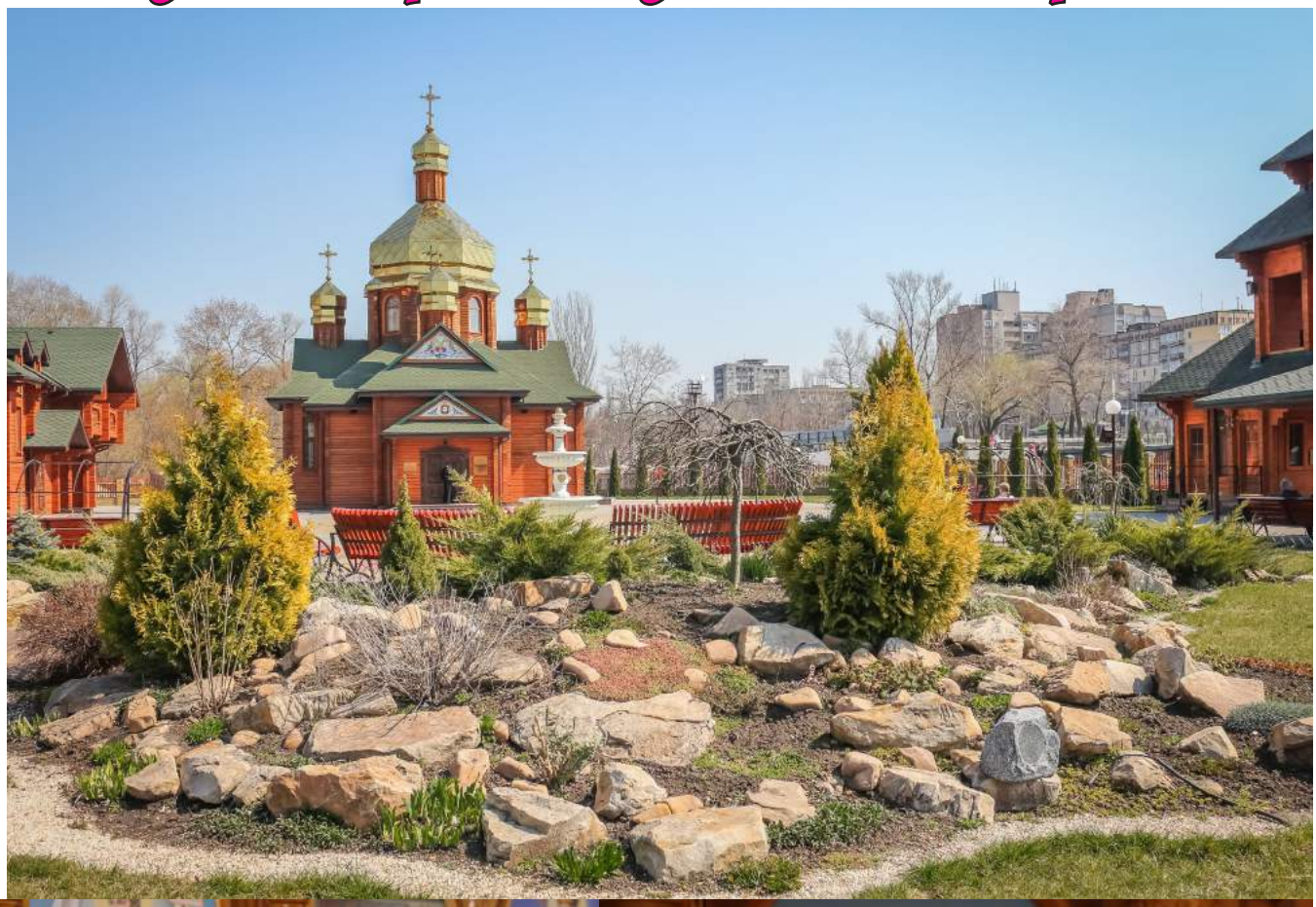

Тут народжується віра...

Храм Різдва Пресвятої Богородиці у Дніпрі називають найкрасивішим у місті

Храм Різдва Пресвятої Богородиці київського патріархату у Дніпрі було засновано у 2012 році з нуля. Ініціатором виступив меценат Олександр Петровський. І сьогодні це місце є улюбленим у жителів масиву Покровський, а храм називають найкрасивішим у місті. Настоятель храму отець Віталій Лопушанський з посмішкою згадує, як храм будувався.

«Храм було побудовано на честь Пресвятої Богородиці, тому у народі його називають материнським. На території, корім храму, є недільна школа, декілька хрестилен, церковна лавка, багато зон для відпочину та дитячі майданчики. Щодня тут дуже багато людей, хоча до появи храму це був пустир, закинуте місце. Важко було підготувати тільки саму землю, не говорячи вже про будівництво»,- згадує він.

«До нас приїзжають з усього міста, на службу або просто, аби погуляти територією. Храм відвідують люди різного віку, але переважно це молодь, ходять цілими родинами, а більше 100 дітей відвідують недільну школу. Є і соціальні проекти, загалом, дуже насичене життя», — наголошує Віталій Лопушанський. У храму є сторінка у фейсбуці, яку ведуть настоятелі та співробітники. А містяни пишуть відгуки та викладають світлини, зроблені на території. «За допомогою соцмережі ми також розповідаємо людям про розклад богослужінь, події з життя храму. Багато містян діляться своїми фото, зробленими тут під час свят чи прогулянок», — каже отець-настоятель.

Територія у храму фантастична – безліч дерев, кущів та квітів. Дерев'яні споруди немов би дихають. Фонтан, лавочки, дитячий майданчик – все це створює атмосферу спокою, безпеки та комфортну.

«Тут завжди лунає церковна музика чи трансляція богослужіння. Люди відпочивають як фізично, так і духовно Ми вже декілька разів збільшували територію та дитячий майданчик саме через попит людей. Звичайно, все це безкоштовно», — зазначає Віталій Лопушанський. Після створення єдиної української помісної церкви та отримання Томосу прихожан можливо і стало більше, але тут їх не ділять на тих, хто відвідував храм раніше, і тих, хто прийшов нещодавно. «В нашому храмі відбувся перший візит митрополита Єпіфанія, і саме після об'єднавчого собору саме у нашому храмі митрополит очолив подячний молебен разом з президентом України Петром Порошенко. Це була символічно-знакова подія в історії нашого храму», — зазначає Віталій Лопушанський.

На території храму є особливий монумент – його побудували на прохання багатьох прихожан та матерів хлопців, які загинули протягом останній п'яти років на сході України. «Це Архистратиг божий Михаїл, а збоку янголи. Це не лише на честь загиблих, але і на честь усіх воїнів. Які захищають і сьогодні України. Завдяки цим святим людям діти спокійно гуляють на території храму, на території кожного міста. Коли ми освячували цей пам'ятник, ми запросили багато дітей. І це певний виховний процес, коли дітки питають для кого цей монумент, а матері їм розповідають. Також це Архистратиг – це символ перемоги добра над злом, яка обов'язково відбудеться», — каже Віталій Лопушанський.

П.С. Тут дійсно дуже приємно, комфортно і затишно. Сюди хочеться повертатися, бо тут є щира, а не показна віра. Тут є люди, які справді вірять в те добро, яке вони несуть той непростий час, який сьогодні переживає Україна.

Дарина Сухоніс,
Фото Сергій Бараненко

Я свято вірю, що мій народ урешті-решт по-новому пізнає свою Голгофу і донесе свій важкий хрест до Перемоги, - письменник Олег Чорногуз

Якщо ми не змінимо самих себе, все залишатиметься як і раніше. Будьте чесними насамперед із собою. Коли так хочеться звинувачувати всіх навкруги, спитай себе — чи ти зробив усе від тебе залежне? Кожен має свою частинку відповідальності. Не варто починати будівництво дому з даху. Починають з фундаменту. Вимуруваний та витриманий, він є основою, тілом і духом. Ніщо вартісне у цьому житті не дістається без випробувань. Часом нам буває важко, страшно і здається, що випробувань уже було достатньо, що їх могло би бути менше. Проте, ми бачимо, що історія гартувала нас не просто так, а те, що відбувається сьогодні, робить нас сильнішими. За це потрібно дякувати. Збирайте довкола себе людей, які розсіюють темряву, які вірять і власним прикладом демонструють, що ініціативної меншості завжди було достатньо для генерування глобальних змін. Боронімо землю, бережімо мову, знайдімо тих, з ким ми по один бік прицілу, потиснімо один одному руки й разом до перемоги, і тоді побачимо, як нас багато. Всі зусилля тих, хто був до нас, варті наших випробувань заради тих, хто буде після нас.

З церковного послання Української православної церкви - церкви Володимира Хрестителя Київської Русі-України.

Мені дорікають, що я вчора не пішов у церкву. Що я не вірю в Бога. Я вірю в Бога, але я не молюся… сатані. Так, я вчора не пішов у церкву і завтра не піду, і післязавтра і не піду поки житиму. Це не моя церква. Це ворожа мені церква. Церква, яка порушує Божу заповідь «не убий» - не моя церква. Церква, я порушує другу божу заповідь «полюби ближнього, як самого себе» - не моя церква. Церква, яка замість хреста, закликає брати в руки меч - не моя церква. Церква, як освячує ракети, «гради», міномети - не моя церква. Церква, в якій два митрополити Онуфрій і Павел, мало не щодня брешуть своїм віруючим, що вони українська церква, а самі служать Москві - не моя церква. Церква, яка перетворилася в московський ідеологічний відділ пропаганди й агітації і закликає українців не любити свою мову, бо вона мовляв, за твердженням не Бога, а Кремля не канонічна - не моя церква. Церква, коли головні попи, кажучи це, розписуються в тому, що вони не читали повністю Біблію, забуваючи про лист апостола Павла, в якому він стверджував, що той ближче до Бога, хто молиться рідною мовою. Бо чужа мова, хай вона навіть пестить слух свій, але зміст молитви на чужій мові не доходить до розуму твого, не моя церква. Церква, яку збудував син України гетьман Мазепа, і в якій йому ж оголошується анафему, отже, в ній нема нічого святого, і це не моя церква. Це ворожа церква мені, моїй моралі, моїй совісті, моїй вірі - вірі в Бога, який закликав до любові, совісті, а не ненависті. Церква, яка діє на території моєї держави, як учорашній підпільний обком, прикриваючись вивіскою, за якою ховається ворог мого народе, моєї Вітчизни, і ця церква освячує загарбання моєї землі своїм, а мені ворожим, брехливим словом, як і брехливою молитвою - не моя церква.

Моя церква - Любов. Любов до Бога. Велика Любов. Моя церква - Правда. Моя церква – Істина. А церква, що освячує війни, вбиває ближніх і рідних - не моя церква. Вбиває навіть тих, яких учора називала своїм братом (по якій там уже лінії - це інша тема), вирізає їм серця, відрубує руки, якщо на цій руці герб Володимира Святителя - це не моя церква. І я ніколи не скажу, як кажуть мої односельці, мої земляки і, здається, люди близькі мені по крові:

- А какая разніца? Бог одін!

Так, Бог один, а церкви різні. Є церкви святі, які сповідують вчення Божі, віру в Бога. А є церкви, що сповідують ідеологію царів своїх, імператорів, нав'язують моєму народові рабство, покору, запевняючи, що тільки там, на небі, вони знайдуть рай, а тут уже у московському пеклі, терпіть і вам воздасться. Нічого не воздасться, бо все то від сатани і все то - лживими язиками і на лживому язиці. У такій церкві святість і навіть тінь її не ночує в будні дні, а тим паче в пасхальні ночі.

Як син свого народу, а не чужого раб і пристосуванець, я не ходжу в таку церкву. Я не кладу на олтар свою віру в Бога і Його 10 заповідей. Я не кладу останню копійку тому попу, який закликає вбивати моїх синів і доньок у його (за брехливими словами) нібито священній війні . Я не ходжу в таку церкву і не кидатиму навіть ламаної копійки, що за цю копійку ворог моєї Батьківщини купував снаряди і міни та вбивав моїх дітей. Це ворожа мені церква. Це гниль у фундаменті моєї держави. Це терміти, членистоногі і членоязикі, що залишають після своїх укусів кривавий слід. Це не моя церква, а руйнуючий фундамент моєї держави. Це церква сатани і я проклинаю її, як проклинаю не Віру в Бога, а проклинаю раболіпське поклоніння сатані. Я ненавиджу цю церкву - церкву як московський філіал загарбника моєї землі, церкву як кремлівську ідеологію, де моляться і поклоняються не нашим Святим, а убивцям наших Святих. Церкву, в якій тільки на словах ніби є щось святе, але в душі цієї церкви нема ані самої душі, ані нічого святого. Це не моя церква.

Мені дорікають, що я не люблю свій народ. Що час від часу я називаю його рабських. Конкретно кажучи - заявляю що українці у своїй більшості фізично розвинені дорослі діти. Але це правда. Гірка правда. Це боляче визнавати, але в цьому не моє життєве переконання, в цьому правда життя. Цьому свідчення - наша історія. Я знаю не гірше, за моїх дорікувачів, що українці здатні на смерть заради любові до своєї Вітчизни. І це також правда. Я скажу більше: мільйони, мільйони кращих синів і дочок моєї України віддали життя за нашу і вашу свободу. Віддали і ніколи не стали на коліна, не зламалися, і вмирали вільними людьми, щоб не стати рабом і не жити в рабстві. Хвала їм, безсмертя і найсправедливішого царства на небесах Всевишнього. Так, це мої сини і мої доньки - сини і доньки України. Я стаю перед ними на коліна. Але я ніколи не стану на коліна перед рабами. Тими, які роблять усе, щоб самому запрягтися в ярмо і мене туди запрягти. Я ніколи не стану на коліна перед шлункоїдом, квіслінгом-зрадником, яничаром і ніколи ні одного з них не виправдаю і не поспівчуваю такому. Він сам продається в рабство. Він сам вставляє свою шию без голови в чуже ярмо і сам запрягається, щоб таскати ці добровільні вериги на своїх плечах і своїй нікчемній душі, без любові до свого народу. Раб є раб. Раб свою підлу справу зробив - раб має вмерти. Це не я сказав. Це сказала історична правда. Це сказала життєва реальність. І всі ті народи, які позбулися рабства, тепер вони вільно живуть. Вони і заможно живуть, і раби їм заздрять.

- Перед Пасхою Верховна Рада приймала закон про українську мову. Яка ганьба. Прийом закону по-рабськи. Двадцять вісім років існує нібито моя постколоніальна держава. Двадцять вісім років, як вийшла з-під московського ярма. З-під того ярма, що 360 років українця омоскалювало, умертвляло, заселяло в Сибір, на Колиму, на каторгу, і таким жорстоким було те ярмо, що світ нічого подібного не зафіксував на всій планеті в усі часи усіх народів, бо воно й інші народи омоскалювало. Нищили, мільйонами нищили, стирали з лиця землі, рідної землі, насаджуючи свою «культуру» на кінчиках московських багнетів. Населяли так , щоб ні нашої мови, ні пісні, ні назви в історії людства не залишилося. 360 років цю мову розстрілювали. Розстрілювали, але вона, як птиця Фенікс, воскресала з попелу. Вона жила. Вона не могла вмерти, бо вона народилася за тисячі років до того, хто хотів її омосковити. Ще тисячі років тому співалися наші веснянки, тисячі років співалися наші пісні. І правий був великий Українець Гоголь, який хотів саме за змістом українських пісень написати історію свого народу, хоч сам писав тією мовою, яка гнобила його великий народ. Писав, бо іншою писати не дозволялося. Писав. Бо іншою мовою він не зміг би вийти у світ. У широкий світ, і ніхто, ніхто у цьому світі не підняв нашу Русь-Україну на таку нечувану висоту. Слава і дяка великому Гоголю. Мова жива, живе і житиме, незважаючи на руйнівників нашої держави: перевертнів, колаборантів, рабів, безбатченків типу

шуфричів, німченків, колісніченків, вілкулів, бойків. Це вони - руйнівники моєї держави, п'ятиколонники - 28 років не давали моїй мові відродитися у відродженій формально моїй державі, щоб знову зруйнувати її, як вони руйнують сьогодні: у московській церкві, на своїх підпільних збіговиськах, у поїздках за радами-порадами до Кремля, який у XXI сторіччі, я к і в страшні роки татаро-монгольської орди, нищать наш край зі своєю незмінною ординською ментальністю. Із їхньою природженою брехнею, що подається як правда. То країна навиворіт. Країна зла і загарбництва. Країна-паразит на планеті по імені Земля. Нічого подібного світ не знає.

28 років не давали українській мові воскреснути. 28 років у своєму домі, у своїй хаті накладалися, як печатки ганьби, якісь квоти, надавалося громадянство тим, хто не вивчив цієї мови (і не збирався!) і от тепер - нарешті. А чи надовго? А чи втілиться це в життя, коли ми досі (не всі, але судячи з виборів - більшість) ходимо до чужих церков? Молимося чужим святам, сповідуємо чужу і ворожу нам мову, розписуємося у своїй байдужості, а, отже, в добровільному рабстві. То чи заслуговуємо ми на державу і державність, якщо не змінимося? Боюсь, що ні. Боюсь, що боротьба за волю і за Україну ще тільки починається. І, незважаючи на пересторогу, я вірю, я свято вірю, що мова моя житиме, як і житиме мій народ. Він отямиться. Він урешті-решт по-новому пізнає свою Голгофу, донесе свій важкий хрест до Перемоги і успішно пройде свою пустелю (хай і через сорок років, як за Мойсея), але вийде в світ. Широкий світ Правди і Волі! Бо таки народиться Месія. Народиться і в нас, і виведе на ту стезю, що розпочав було Петро Порошенко: на свою армію, свою віру, свою мову і на повернення України в сім'ю Європейських народів, в якій Ярослав Мудрий вважався «тестем Європи», віддавши своїх 12 дітей в ім'я Першого Європейського Союзу. Віддавши своїх 12 дітей за королів і принців європейських держав. Заради Любові до своєї Вітчизни в ім'я миру на цій Богом благословенній землі. Сюди прийшов Андрій Первозванний, один із 12 апостолів, місіонер на території скіфських земель, який передбачив народження Києва на берегах древнього Борисфена.

Напередодні Воскресіння Господнього, на 29 році свого чергового існування, найкращі представники українського народу, нарешті, прозріли. Хвала народу, який порозумнішав. Хвала народу, який завтра відмовиться від рабських рефлексій, емоцій і візьметься за голову. Візьметься за голову не для того, щоб її почухати, а для того, щоб нею думати. Власне, така Свята місія Всевишнього, який створив собі подібного, який народився вільним. Не підводьте Господа Бога. Поверніть розум у свій дім. Не живіть чужим, бо під чужим і помрете!

А щодо до церкви, то я ходитиму в церкву і молитимуся Господу Богу тоді, коли ця церква стане Нашою – Русинсько-Українською. Такою, якою вона була за Великого князя Володимира Хрестителя. І в якій молилися на за чужих воїнів, що вбивали наших. А за своїх синів і доньок, щоб наші воїни повернулися переможцями до рідного дому, а ті, що вмерли за Вітчизну, аби Україна жила, а в ній їхні діти, знайшли спочинок на рідних кладовищах і їх відспівав батюшка, який служить Богові, а не ракетному сатані. Бо часто трапляється й так, що цей піп (не священик, а піп) не дозволяє на нашій, і ніби й справді не своїй, землі знайти останній земний спочинок на цьому такому грішному і такому безбожному світі, що ідеологічно проповідується в чужих нам установах, які чомусьдосіназиваютьсяукраїнськимицерквами і в яких правлять чужі нашому народу попи.

Олег ЧОРНОГУЗ, (м. Київ)

P.S. Уперше назва «Украйна» згадується у Київському літописі під 1187 рік у зв'язку зі смертю переяславського князя Володимира Глібовича. А також у «Руському літописі» від XII сторіччя, в якому писано - Україна, Вкраїна, україняни. А є ще й старіші посилання. Це до відома московських недогризків і рабів,які стверджують,що цю назву придумав Грушевський разом з австріяками. ОЧ.

"Сто рядків про книгу"

КРИВОРІЗЬКИЙ КОБЗАР

У мене є давня звичка – я не читаю поетичну збірку одразу всю. Про книгу Юрія Ільківа «Криворізький кобзар» я чула і навіть бачила інформацію про її презентацію у фейсбуці, та, на жаль, на неї не потрапила. А коли Вікторія Самойленко, завдяки якій, до речі, ця книга побачила світ, запропонувала мені написати про мої враження від поезії Юрія Ільківа, я радо погодилася, тому що давно і глибоко поважаю цю людину, котра в якості капелана і волонтера словом і ділом допомагає нашим воїнам на Сході.

І от випала нагода познайомитися з його поетичною творчістю. Відкривши гарно оформлену, надруковану на якісному папері книгу, дивлюся на зміст. Назви розділів – «В годину смут», «Дума про Україну», «Молитва», «Краю мій», «Книга життя» – більш ніж красномовні. Читач вже бачить людину, якій не тільки не байдуже, що відбувається з її Батьківщиною, він бачить людину з активною життєвою позицією і великим серцем, яке болить і болітиме доти, доки болітимуть рани понівеченої снарядами землі і серця патріотів.

Я принципово не говоритиму тут про деякі недоліки на кшталт ритмічних збоїв, неправильних наголосів чи неточних рим. Бачу їх, але це те, що легко й швидко при бажанні можна виправити. Бачу я і надмір пафосу, але… Але є в цій книзі те, чому немає ціни. Це – щирий голос зрілої особистості, яка має чітку ієрархією цінностей і потверджує їх всім своїм життям. Мова йде про загальнолюдські цінності: любов, правду, волю, честь, гідність, віру, добро, рідну мову, красу і вірність. І дуже важливим є те, що робить це Юрій Ільків у страшну годину війни, на цивілізаційному зламі, який відбувається в суспільстві та в свідомості людей.

У першому розділі – «В годину смут» – йдеться про феномен Майдану, а ще – про УПА, голодомор і гібридну війну… Спектр емоцій – від болю до щирого захоплення «пророками волі», які за Україну поклали життя і за великим рахунком перемогли смерть:

Нескореним, не скореним ніким!
Розстріляним, замученим, забитим!
Пророкам волі, славою покритим,
Посвята ця – і мертвим, і живим!
(«Нескореним героям Майдану»)

Вороги, яких автор алегорично називає «орлом двоглавим», «перевертнями» і «вовкулаками»,

Хотіли відібрати в нас свободу,
А відібрали в декого життя.
Як їм протистояти? Отак – і тільки так:
Йти до кінця, ніколи не здаватись,
Хай рвуться м'язи і тріщить спина
(наголос спИна)
Назад не маєм права повертатись.
(«В годину смут»)

Розділ закінчується віршем «Не буде іншої Вкраїни», де є такі слова:

В Росії новий хан родився,
А що за ханство без війни?

Розділ «Дума про Україну» охоплює теми мови, минулого і сьогодення України з її одвічним прокляттям – зрадою. Та навіть про зрадників автор висловлюється без згубної для душі ненависті:

Живіть, кати, серед людей,
Ви крали душі і вбивали тіло,
Та вам не вбить мазепиних ідей,
Вовік не вбить Тарасового діла.

(«Варфаломіївська ніч»)

Тема втраченого раю, викладена в народному стилі, торкає за живе, звертаючи увагу на складний історичний шлях, пройдений українцями, і закликаючи до подальшої боротьби за вільну Україну, де «…вільні люди І рабів немає, А земля родюча Колос наливає». Гадаю, що саме за такі вірші й називають люди Юрія Ільківа народним поетом.

Завершується розділ не настановами, а щирим благанням автора:

Єднайтесь, браття, прошу вас
Благаю вас, єднайтесь нині.
Хай рясно вас благословить
Господь на вірність Україні.
(«Дорога з забуття»)

Розділ «Молитва» – звісно ж, про Україну і віру, про слово і Слово… З молитвою за Україну автор пройшов крізь полум'я Революції Гідності й підступної війни на Сході країни, де триває боротьба за її волю і кращу долю. Звертаючись до Всевишнього, автор молить Його про те, що найбільше болить:

В жертву себе ми приносим Тобі,
Тільки спаси Україну!

Шлях до українського раю відкривається й у поемі «Сон», яка перегукується з однойменною поемою Тараса Шевченка. Власне автор і змальовує цей шлях як шлях до омріяної нашим пророком української землі обітованої – вічного раю. Про цю стежину, протоптану пророком, автор пише:

Ця стежина в майбутнє –
До вічного раю.
(«Сон»)

Вдалим, на мій погляд, є й образ сівача в останньому вірші цього розділу, який сіяв слово «жити»:

Радійте слову, бо воно, як птах
Несе в собі і віру, і надію,
Воно не вмре, а буде жить в віках,
Як той сівач, що слово «жити» сіяв.
(«Сівач»)

Розділ «Краю мій» об'єднав радісні й гармонійні твори – про пори року та спілкування з природою. Цікавим є вір у народному стилі «Дві тополі»

Стоять у полі дві тополі,
Одні-однісінькі стоять.
Стоять у полі дві на волі
І між собою гомонять.
(«Дві тополі»)

Такі вірші, як «Хмаринка», «Про дощик», «Молоді морози», «Вечір» могли б прикрасити будь-яку дитячу віршовану збірку. Тут найменше питань до автора щодо ритміки, образності та інших важливих складових поетичного твору. Душа читача відпочиває від складних тем і болісних емоцій і усміхається разом з автором і його ліричним героєм:

Хай не буде у дощику злості,
Бо свій дощик я дуже люблю.
Запросіть його, татку, у гості,
І я дощик борщем накормлю.
(«Дощик»)

У розділі «Книга життя» представлені ліричні твори. Теми – про матусю і кохання. Є тут і філософські роздуми про те, що «життя прожити – це не поле перейти»:

Цурайтесь ненаситної душі,
Спасайтесь від пекельного багаття,
Прошу вас, сестри, і благаю, браття,
Не розпинайте Бога на хресті.
(вірш «Життя»)

У цьому розділі також знаходимо кілька віршів про дітей і для дітей:

Дасть цукерку татко й вийде,
Я сховаю в рукавичці.
Якщо Дід мороз не прийде,
Я віддам її сестричці.
(«Новий рік»)

Досить цікавими в художньому плані видаються вірші «Віхола й мак», «Чорний птах», «В тінях ночі», у яких відчуваються народні мотиви.Книга завершується віршем, ліричний герой якого говорить про себе:

Згадаю і сьогодні відречуся
Від пресу, суддів і судів,
В нового чоловіка зодягнуся,
Бо так мій дух, я вірю, захотів.
Я встану до схід сонця на світанку,
Щоб пити долі вранішню росу,
Розтану в малиновому серпанку
І з легкістю усе перенесу.
Банальна річ – життя на грані смерті.
(«Життя на грані»).

Вважаю, що в цих рядках авторувдалося вхопити і висловити думку про головний запит нашого часу – запит на нову людину, яка ні за що не дозволить

Україну знову розіп'яти
Вже в котрий раз,
як Господа Христа.
(«Буревії»)

Інеса Доленник, поетеса,
член НСПУ

« З інших джерел»

Система хотіла знищити їх, але вони знищили систему

ТСН.ua спільно з Архівом Центру досліджень визвольного руху, галузевим держархівом СБУ, архівом видання "Літопис УПА", архівом польського Інституту національної пам'яті розповідають про підпільниць, які самовіддано боролися з польським, нацистським і радянським режимами. У декого з них ця війна проти системи забрала дітей та чоловіків, у інших - життя. Утім, діяльність кожної з цих жінок стала вагомим внеском у загальну перемогу

БОГДАНА-МАРІЯ СВІТЛИК ("ДОЛЯ", "ЯСНА") (24.04.1918 - 29.12.1948)

"Вбиту жінку висадили на коня і за ноги, руки та коси прив'язали", – так згадував загибель Богдани-Марії Світлик Ярослав Кирейто. Його родина у Лихоборі, що на Львівщині, намагалась допомогти повстанці, яка разом з побратимами тікала від облави емгебістів наприкінці 1948-го.

Після того тіла загиблої ніхто більше не бачив. Лише на фотографіях. Того фатального дня – 29 грудня – підпільний осередок на горі Бесарабка на Івано-Франківщині виявили представники МГБ. Оунівці (серед яких, зокрема, були Петро Федун – "Полтава", Надія Якимович – "Надя", Василь Маланин – "Листок" та Богдана Світлик – "Доля") вимушені були рятуватись втечею. "Сніг був вище колін і було тяжко відступати. Большевики гналися зі собакою нашим слідом, майже за ногами. Ми були змушені ще кілька разів стріляти по большевиках... Відступ нам був цілий час лісом, а большевики переслідували нас аж до темної ночі", – пригадував події того дня один із повстанців. Із дитиною на руках вона переїхала до Львова і почала працювати у протинімецькому українському підпіллі під псевдо "Марія Бобиляк".

Від липня 1944-го Світлик очолила Львівський міський провід ОУН як "Дмитренко" і "Світлана", а 1945-го стала секретарем і зв'язковою Дмитра Маївського – "Тараса", фактичного заступника головного командира УПА Романа Шухевича. " Світлик була зв'язковою Дмитра Маївського – "Тараса", фактичного заступника головного командира УПА Романа Шухевича. Як "М.Дмитренко" вона друкувалася у підпільних виданнях. Деякі з її творів неодноразово переопубліковувались вже навіть в еміграції та за часів незалежної України.

За активну діяльність Світлик нагородили Бронзовим Хрестом заслуги УПА. Нині на місці загибелі "Ясної" у селі Лихобора на Львівщині встановлено пам'ятник, а на її честь названо один із пластових дівочих куренів.

ЛЮДМИЛА ФОЯ ("АПРЄЛЬСКАЯ", "ОКСАНА" , "ПЕРЕЛЕСНИК", "МАЛА", "ТІТКА") (3.09.1923 – 19.07.1950)

"Вона зірвала себе гранатою, приклавши її до голови. Обличчя, частина голови та кисть лівої руки у неї були відсутні. Потужний вибух понівечив її до невпізнання і розкидав довкола шматки знищених документів, що так і залишилися таємницею", – так поетично описав останні хвилини життя Людмили Фої ворог-чекіст Георгій Санніков.

Перший контакт Людмили з ОУН відбувся 1941року, коли вона вступила до Київського медичного інституту. Пропаганда визвольної боротьби та зв'язок стали головними обов'язками дівчини. Згодом до них додалося також збирання ліків та грошей для потреб УПА на Волині. Цю оунівську роботу Фої у січні 1944-го обірвав арешт, у

результаті якого вона пішла на вимушену співпрацю з НКГБ та отримала псевдонім “Апрєльськая”.

Чекісти мали намір використати її для налагодження зв’язку між псевдопідпіллям у Києві та справжньою мережею ОУН на Західній Україні. Утім, приїхавши на Волинь у супроводі агентеси НКВД Ніни Калюжної, Фоя на допиті у Службі безпеки ОУН зізналась про свій зв’язок з чекістами та про їхні плани. Дівчина стала подвійною агенткою, а Калюжну СБ ліквідувала. Саме за допомоги Фої оунівці виявили і знищили кілька радянських агентів. У жовтні 1945 дівчина повернулася в підпілля: була друкаркою при різних повстанських осередках, редагувала підпільний журнал “Молодий революціонер” та писала художні твори для дітей. Тим часом МГБ оголосило Фою у всесоюзний розшук. Процес особисто контролював міністр держбезпеки СРСР генерал-лейтенант Савченко. Лише 19 липня 1950 року чекісти, спочатку навіть не усвідомивши того, вийшли на її слід, коли прочісували один з лісів на Рівненщині і виявили групу повстанців. Аби не потрапити у руки ворога, Фоя підірвала себе. “Коли чекісти... обережно розстібнули ґудзики комбінезона і намагалися оголити верхню частину тіла, руки їх наштовхнулися на ще теплі жіночі груди… Їх обличчя передавали здивування, сором та розгубленість: декілька дебелих чоловіків так довго не могли наздогнати цю невеликого зросту, тендітну молоду жінку”, – пригадував пізніше Санніков.

КАТЕРИНА ЗАРИЦЬКА “МОНЕТА” (3.11.1914 – 29.08.1989)

“Ти мусиш сам роздумувати і працювати над собою, а я буду укладати своє життя з думкою про Тебе. І якщо моє життя буде повне гарного і доброго змісту, то я вірю, що це поможе тобі. Чи не так?” – ці рядки у березні 1953 року з табірного ув’язнення писала сину Богдану організаторка та керівниця Українського Червоного Хреста Катерина Зарицька.

За 13 років до цього – у вересні 1940-го – вона народила його, теж перебуваючи за ґратами. Усього 9 місяців їй дозволили пробути тоді разом із дитям у львівській в’язниці “Бригідки”, після чого малюка забрали. Хлопця вдалося всиновити її батькам Мирону і Володимирі Зарицьким. Ще менше – лише чотири місяці – Катерина Зарицька прожила у шлюбі з Михайлом Сорокою.

Як активних членів ОУН польського періоду НКВД їх заарештував навесні 1940 року. На момент затримання 25-річна дівчина була на третьому місяці вагітності. До лав Організації українських націоналістів донька відомого українського математика Мирона Зарицького приєдналась 1930 року. “ Як активних членів ОУН польського періоду НКВД їх заарештував навесні 1940 року. На момент затримання 25-річна дівчина була на третьому місяці вагітності. Вона виконувала обов’язки референта відділу пропаганди юнацької мережі ОУН, працювала над розбудовою молодіжних структур в підпіллі, а також була учасницею дівочої бойово-розвідувальної

п'ятірки під керівництвом Марії Кос. 1935-го Зарицьку засудили та ув'язнили поляки. Саме у в'язниці Івано-Франківська дівчина вкотре перетнулась із оунівцем Михайлом Сорокою, засудженим за нелегальне переправлення книжок через польсько-чехословацький кордон. Він співав у церковному хорі при тюремній каплиці, а вона охоче відвідувала ці богослужіння. Про свої почуття закохані розповідали одне одному у записках, якими обмінювались через священика.

Побралися Катерина з Михайлом вже на волі – 5 листопада 1939 року у Соборі святого Юра у Львові. Після арешту 1940-го вони більше ніколи не зустрілись.

Зарицька була крайовою провідницею бандерівської жіночої сітки ОУН на Західноукраїнських землях, організувала і керувала Українським Червоним Хрестом у цьому регіоні. " Зарицька намагалася втекти, стріляла і навіть важко поранила одного із переслідувачів, а ще спробувала покінчити життя самогубством, розкусивши ампулу з ціаністим калієм. Медики складали окрему референтуру ОУН і забезпечували три напрями: медично-санітарний, фармацевтичний та відділ суспільної опіки – харитативний, який допомагав сім'ям арештованих чи загиблих. Армія мала власну медичну службу, яку створювали одночасно з військовими підрозділами силами українських лікарів. Під псевдонімами "Уляна Кужіль" та "Калина" Зарицька написала серію публіцистичних статей, а від 1945 до 1947 року була зв'язковою головного командира УПА Романа Шухевича.

21 вересня 1947-го її знову заарештували. Дівчина намагалася втекти, стріляла і навіть важко поранила одного із переслідувачів, а ще спробувала покінчити життя самогубством, розкусивши ампулу з ціаністим калієм. Утім, чекісти її реанімували. Завдяки махінаціям емгебістів із фотографіями начебто мертвої Зарицької у підпіллі її справді вважали мертвою, утім, згодом таки дізнались правду.

Близько півроку затримана відмовлялася давати свідчення, називалася на допитах чужим прізвищем, маскувалася під малограмотну переселенку з Польщі, за що зазнавала катувань. 26 липня 1948 року Катерину Зарицьку засудили до 25 років таборів. "Одним із місць ув'язнення Зарицької була жіноча зона № 17 у селі Барашево. Неподалік від неї – у таборі села Озерного, – якраз у той час сидів Михайло Сорока. Утім, ні тоді, ні вже на волі, їм так і не довелося зустрітись: "Її примушували працювати в пральні й виводили на роботу дещо раніше, ніж нашу столярську бригаду, – пригадував пізніше політв'язень Анатолій Радигін. – Коли, підштовхувані сторожею, ми виходили на асфальтове подвір'я перед третім в'язничим корпусом, всі, як за командою, піднімали очі. На вікно пральні. Там уже стояла вона – напівсива висока жінка, стояла, не усміхаючись, і вітала нас. І тоді всі – українці і литовці, жиди і росіяни, молдавани і вірмени – віддавали їй почесть… Конвоїри кожного разу бачили цей безмовний ритуал, але мовчали, адже ніхто не порушував спокою".

Одним із місць ув'язнення Зарицької була жіноча зона № 17 у селі Барашево. Неподалік від неї – у таборі села Озерного, – якраз у той час сидів Михайло Сорока. Утім, ні тоді, ні вже на волі, їм так і не довелося зустрітись: коли Зарицька вийшла з таборів, Сорока вже помер. Аж 1991-го їх перепоховали разом на Личаківському цвинтарі у Львові.

МАРІЯ САВЧИН
"ЗІРКА", "МАРІЧКА"
(1.10.1925 –22.04.2013)

"Чи знають люди на світі, бідні й багаті, яке дороге сонце?" – запитувала Марія Савчин – "Марічка" 1946 року після тижневого перебування у бункері.

У таких укриттях їй довелося провести значну частину життя. Інколи (як наприклад, 1953-го) вона не бачила сонця по півроку.

В підпіллі Марія Савчин зустріла свого майбутнього чоловіка – одного із лідерів ОУН, "генерала інформаційної війни" Василя Галасу – "Орлана". Їхнє весілля відбувалося у старенькій закерзонській церкві в присутності вояків УПА. Від нареченого дівчина тоді отримала у подарунок пістолет "Вальтер".

Водночас саме через підпільну діяльність Марія Савчин не змогла насолодитись материнством. Свого первістка Зенона вона народжувала нелегально та приховуючи існування його батька, а невдовзі доля назавжди розлучила її з сином. За цинічним планом ворога, хлопчика виховував один із керівників польської служби безпеки. "Я із розпачем думала, що наш син, виношений у моїй утробі по лісах і бункерах, виросте і навіть знати не буде, хто він, яких батьків та за що вони карались", – згадувала пізніше Савчин. "Я із розпачем думала, що наш син, виношений у моїй утробі по лісах і бункерах, виросте і навіть знати не буде, хто він, яких батьків та за що вони карались. Ця травма ще довго не давала їй оговтатись. Завагітнівши вдруге (вже на Галичині), вона довго наважувалася зберегти дитину. А вже за рік її знову розлучили з дитиною. Цього разу чекісти.

Маленький Петро потрапив на виховання до далеких родичів. Наступного разу Савчин змогла побачити його через п'ять років. Чекісти привезли її з чоловіком до села, де на той момент жив їхній син. Під хатою інсценізували поломку авто і шестилітнього хлопця попросили принести потрібні інструменти. Ця коротка зустріч була однією з умов, завдяки якій «Марічка» пристала на вимогу поїхати з радянським агентом від імені Галаси до представників ОУН та УГВР на Заході.

Насправді ж Савчин мала інший план: попередити товаришів з-за кордону. Утім, вони їй вірили неохоче. "Це не може бути правдою", – не повірив Марії Микола Лебедь. "Те, що не повірили, було не тільки моєю, але і їхньою трагедією – вони вже не знали справжньої України", – ділилася відчуттями від тієї розмови сама Савчин. Зрештою, її словам про підступи радянських спецслужб повірила американська влада, якій здалась підпільниця. До кінця життя Марія Савчин брала активну участь у діяльності діаспори.

Після здобуття незалежності змогла ще раз побачитися із чоловіком, котрий вижив після ув'язнення, та сином Петром. Зенон так ніколи і не дізнався про маму.

ІРИНА ТИМОЧКО
"НІНА", "ХРИСТЯ"
(8.07.1923 - 21.05.2010)

"Перехід у підпілля був моїм особистим, цілком свідомим рішенням. В тих обставинах, з моїм сімейним патріотичним вихованням, я б просто вважала себе кимось менш вартісним, коли б не приєдналася до українського визвольного руху", – так підпільниця Ірина Тимочко пояснювала свій вибір на користь ОУН. Його вона зробила ще 1944-го, коли окружна провідниця жіночої мережі Організації українських націоналістів на Перемищині Наталка Козакевич – "Сіра" запропонувала дівчині приєднатись до їхніх лав.

Та формування Ірини як підпільниці «Христі» відбулося ще під час її навчання в приватній жіночій гімназії українського інституту для дівчат в Перемишлі, коли вона вступила до "Пласту", а також у Державній учительській семінарії, коли вона стала "юначкою»2ОУН.

1944-го, після участі у санітарному вишколі біля Княжополя Ірина Тимочко як "Христя" стала повітовою провідницею Українського червоного хреста на Бірчанщині.

Згодом жіночу структуру УЧХ вона продовжувала розбудовувати вже на Бойківщині і Лемківщині. У вересні 1946 року у надрайоні "Верховина" дівчина стала господарчим рефрентом, а від лютого 1947-го отримала найвищу посаду серед жінок-підпільниць Закерзоння – провідниці надрайону ОУН. Через кілька місяців Тимочко мужньо захищалась у бою проти польських відділів під Перункою, коли лишилася удвох із пораненим товаришем і без набоїв для зброї, яка, утім, все одно видавала звуки пострілів. "Христя" скористалась цим і почала "стріляти" у бік ворогів невидимими кулями.

"Хочемо бачити ту дівчину, що стріляє, як сатана, а кулі її минають", – пізніше казали про Тимочко у польській в'язниці.

До цієї в'язниці вона потрапила 1947-го після зради підпільника – "Вишинського", який від травня того року працював на боці польської комуністичної спецслужби. Цілий рік Тимочко тримали під слідством. За цей час вона зазнала фізичних тортур, наслідки яких лишилися з нею на все життя, але не пішла на співпрацю з ворогом. Як результат – 8 років неволі. Лише восени 1955-го "Христя" вийшла на волю. А через 25 років Ірина Тимочко емігрувала до США. До України вона повернулась уже за часів незалежності.

ГАННА МАКСИМЕЦЬ "ГАНКА", "ГАЛИНА КОВАЛЕНКО" (1.05.1913 – 10.04.1942)

10 квітня 1942-го об 11:30 на околиці Кривого Рогу біля протитанкових ровів пролунали постріли: це німці розстрілювали українських повстанців. Загинула тоді Ганна Максимець.

Їх поховали у спільній могилі. Пізніше на цьому місці з'явилася табличка, у якій йшлося, що загибла "впала на посту в боротьбі за волю України".

Діяльності в ОУН Максимець віддала більшу частину життя. До українського підпілля вона приєдналася на початку 1930-х років.

Три арешти і еміграція до Кракова не стали перешкодою для "Ганки".

На початку німецько-радянської війни Максимець приєдналась до жіночого рою Південної похідної групи ОУН.

З ним вона дійшла до Кривого Рогу, аби організовувати там підпілля та українське життя. Тут вона очолила жіночу референтуру окружного проводу ОУН, легально працюючи як Галина Коваленко організаційним референтом окружної управи "Просвіти". 14 січня 1942 року її разом із групою інших оунівських діячів заарештували німці і після катувань розстріляли.

ГАЛИНА КУЗЬМЕНКО ("НАДЯ") (30.07.1922 – червень 2000)

"У правиці затиснула ремінь / Смілий воїн-месник, не раба / Видно, що характер в неї – кремінь / А життєвий поклик – боротьба", – так Галину Кузьменко охарактеризував у вірші колишній упівець "Гроза" – Зиновій Сердюк. Ця жінка – одна з таємничих постатей українського підпілля . За однією з версій, вона була воячкою УПА, кулеметницею та пропагандисткою ТВ-21 "Гуцульщина" під псевдо "Надя". Вперше до підпілля вона потрапила 1943-го, коли добровільно приєдналась до "Чернігівської січі" і, після короткого вишколу, стала другим номером обслуги ручного кулемета у одному з підрозділів. Через три роки за свою діяльність Кузьменко зазнала тортур і знущань з боку оперативників МГБ, однак нікого не видала. Як результат – 10 років таборів та 5 років обмеження в правах, які вона змушена була провести на Воркуті. На початку 1957-го термін, передбачений репресивною радянською владою для підпільниці, добіг кінця. Утім, дівчині не одразу дозволили повернутися на батьківщину.

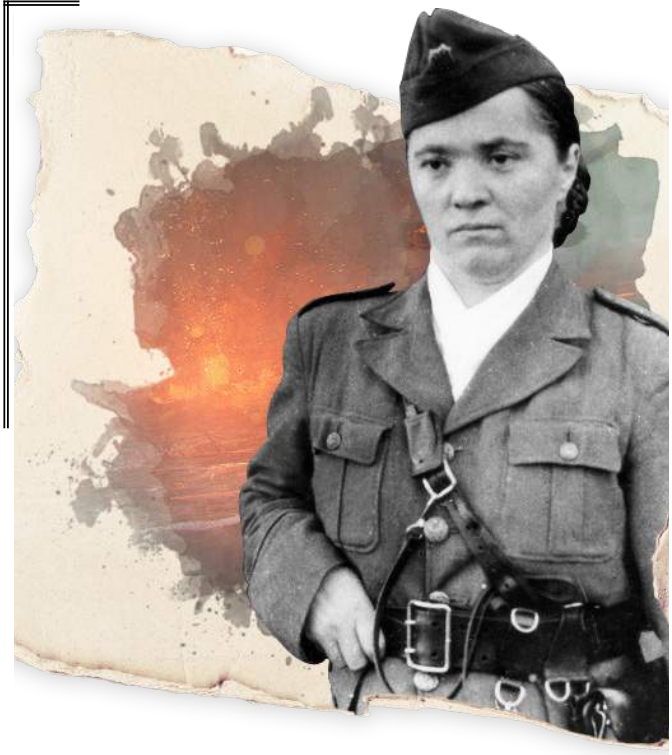

Попереду був шлюб з колишнім упівцем Ярославом Когутом (який, утім, довго не прожив) та народження сина Василя (уже в Україні). Водночас про жінку з цієї світлини є й інша інформація. За деякими відомостями, це – Надія Кузьменко, яка з 1944-го перейшла на нелегальне становище та стала спочатку фельдшером куреня УПА "Степового", а згодом наглядала за підпільною аптекою. Дослідники припускають, що Надія Кузьменко і Галина Кузьменко – "Надя" є різними особами.

ОЛЕКСАНДРА ТОМИЧ-ПАЄВСЬКА ("ОРИСЯ") 17.01.1908 – 8.04.1953

77 діб чекала на свій смертний вирок Леся Паєвська у радянській в'язниці. 8 квітня 1953 року її розстріляли у Лук'янівській тюрмі після отримання термінової шифрограми з Москви. Це була одна з останніх українських підпільниць, до якої у Союзі застосували найвищу кару. Після участі у "Пласті" Паєвська приєдналась до підпільної роботи. Це сталося 1940-го. Улітку 1944 року вона зуміла спорядити при школі, де працювала, конспіративну пошту для потреб підпілля окружного рівня та була зв'язковою досить високого рангу.

Вона забезпечувала зв'язок Окружних проводів Буковини і Гуцульщини.

4 роки поспіль Паєвська була інформатором та утримувачем явкової квартири окружного провідника ОУН Коломийщини Григорія Легкого – "Бориса". Згодом "Орися" стала працівницею техзвена референтури пропаганди Косівського надрайонного проводу 25 червня 1952 року Паєвську за доносом захопили у полон емгебісти Станіславської області. А невдовзі затримали і її старшого сина Юрія – "Жука", який протягом тривалого часу перебував з матір'ю у підпіллі. Слідство над Олександрою Томич-Паєвською проводилося у Києві під безпосереднім наглядом Москви, звідки була надіслана група слідчих. Арештована утримувалась в одиночній камері, а на допитах відмовлялася говорити російською, за що зазнавала тортур. Утім, своїх побратимів жінка не здала.

Її сину дали 25 років таборів, а от сама Паєвська була страчена. На волі у неї залишився ще один син, якого виховувала її мама і родичі, адже його батько (вояк армії УНР, емігрант з-за Збруча Денис Паєвський) теж загинув від рук СРСР, щоправда в таборах Мордовії.

ІРИНА КОЗАК-САВИЦЬКА ("БИСТРА") 30.10.1925 – 19.11.2015

"Пласт", підпільна сітка ОУН, Український Червоний Хрест, Українська повстанська армія, а ще жіночі організації та активна громадсько-політична діяльність в еміграції. Усе це про Ірину Козак-Савицьку. До підпілля вона приєдналась, коли їй було 18. Тоді ж дівчина познайомилась з Романом Шухевичем. Ось яким він залишився у її спогадах:

“Мав усі найвищі пости, але ви ніколи не побачили… зарозумілості, не побачили, щоб показував, що він провідник. Був надзвичайно скромним, мав великерозуміннядолюдей, ніколи не давав наказів, яких сам би не міг виконати. До підлеглих ставився дуже людяно, мав для всіх час. Якщо хтось мав якісь проблеми, вмів слухати”.

Як закордонний кур’єр Шухевича Савицька 1946-го потрапила на Захід, до Мюнхена, де продовжила своє активне суспільно-громадське та політичне життя. Саме тут вона вийшла заміж на Володимира Козака та народила йому доньку Роксолану.

Через багато років, наприкінці листопада 2015-го, саме тут її поховають як одну з борчинь за ідею самостійної України.

ДАРІЯ РЕБЕТ-ЦІСИК (“ОРЛЯН”, “РОБЕРТ”) 26.02.1913 – 5.01.1992

Більше двох тижнів без сну. Саме стільки довелося протриматися українській підпільниці Дарії Ребет-Цісик у польській в’язниці.

Це була єдина жінка у Проводі бандерівської ОУН, а згодом і у президії Української Головної Визвольної Ради (УГВР).

В еміграції вона обіймала керівні посади в ОУН (за кордоном).

А почався її шлях підпільниці у 15 років, коли після “Пласту” Цісик вступила до Української військовоїорганізації, проякупочулавідподруги.

Далі була ОУН, у якій вона керувала повітовою референтурою, а згодом стала повітовим провідником на Стрийщині та жіночим референтом окружної екзекутиви. Ще пізніше її призначили керівником референтури Юнацтва ОУН і жіночого відділу крайової екзекутиви організації.

Дарії Ребет-Цісик довелося пережити кілька арештів: за підозрою в допомозі легендарним бойовикам Д. Данилишину та В. Біласу; за підозрою у причетності до вбивства польського міністра Пєрацького; за націоналістичну діяльність у Любліні.

Чергове затримання відбулося у березні 1939-го. Майже півроку польська поліція примушувала дівчину зізнатися у приналежності до ОУН, чинячи на неї тиск. “ На добу мінялося по два все ті самі шість агентів. Я сиділа на стільці, спати не давали, та й самій треба було вважати, щоб не впасти на долівку, а можливість опертися руками об стіл залежала від характеру присутніх чергових. “На добу мінялося по два все ті самі шість агентів, – згадувала Ребет-Цісик про це ув’язнення. – Я сиділа на стільці, спати не давали, та й самій треба було вважати, щоб не впасти на долівку, а можливість опертися руками об стіл залежала від характеру присутніх чергових”.

Згодом її посадили до окремого жіночого відділу, де тримали кримінальні елементи. За спогадами жінки, це були “неконтрольовані проститутки, “принагідні” і зовсім професійні злодійки різних спеціяльностей, півбожевільні”. 19 вересня 1939-го Ребет-Цісик нарешті вийшла на свободу та зустрілась зі своїм коханим Левом Ребетом, який був провідною фігурою в оунівській ієрархії. Разом з ним вона вирішила покинути землі Західної України. Опинившись у Кракові, вони одружились, а Дар’я влаштувалась у крамницю одягу обліковицею. Утім, невдовзі вона знову повернулась на Галичину, де продовжила займатись виховною і пропагандистською діяльністю.

На момент, коли вона вже була вагітною, її разом з чоловіком заарештувала нацистська таємна служба безпеки.
“ У серпні 1943-го Дарія Ребет стала членом Проводу ОУН під керівництвом Романа Шухевича, а у вересні 1944-го долучилась до Першого великого збору Української Головної Визвольної Ради. Свого сина Андрія вона народила вже на свободі – у січні 1942 року, і за кілька місяців по тому знову повернулась до активного підпільного життя.
У серпні 1943-го Дарія Ребет стала членом Проводу ОУН під керівництвом Романа Шухевича, а у вересні 1944-го долучилась до Першого великого збору Української Головної Визвольної Ради. Завдяки великому авторитету, який вона здобула серед її членів, жінку спочатку обрали до президії УГВР, а потім ще й доручили місію закордонного представництва.

Після звільнення Лева Ребета із концтабору Аушвіц, Дарія переїхала разом з ним до Мюнхена, де, зокрема, стала співзасновницею Об'єднання українських жінок та Міжнародної ліги жінок в екзилі. А вже 21 вересня 1951-го Дарія Ребет народила дівчинку. Її, як і сина. вона завжди виховувала в українських традиціях, навіть після вбивства їхнього батька та свого чоловіка Лева агентом КГБ Богданом Сташинським. 5 січня 1992 року Дарії Ребет не стало. Спочатку її поховали в Мюнхені, а 20 жовтня 2010 року останки її та її чоловіка урочисто перепоховали у Львові на Личаківському цвинтарі. Цікаво, що ще 1991 року жінка передбачала російську агресію щодо України: "Труднощі будуть... з боку Росії – адже існують амбіції, претензії, звички, традиції у Росії, що вона повинна стояти над іншими, в кожному разі над сусідніми собі народами, які входили в той чи інший час під владу Петербурга чи Москви".

Текст: Софія Середа
Матеріали: Архів Центру досліджень визвольного руху, Галузевий держархів СБУ, Архів видання "Літопис УПА", Архів польського Інституту національної пам'яті

“ДНУ”

Переможці конкурсу «Авіатор-2019» поїдуть до Ле Бурже

Студенти фізико-технічного факультету Володимир Слюсарев, Ілля Воропаєв, Костянтин Корячко, Олена Мироненко, Денис Постол, Артем Смирнов, Анатолій Чуприна виграли головний приз конкурсу «Авіатор-2019» і поїдуть на авіафорум Ле Бурже в Париж. У День авіації та космонавтики Фонд Бориса Колесникова підбив підсумки Всеукраїнського студентського конкурсу «Авіатор-2019». Цього року в «Авіаторі» взяли участь 8500 студентів із 50 технічних та авіаційних ЗВО країни. Вони пройшли чотири відбіркові тури: тестування з історії та теорії галузі, технічної англійської, точних наук, а також захистили бізнес-кейси перед експертами у фіналі проекту. Пройти 3 відбіркових тури і потрапити до фіналу змогли 16 студентів фізико-технічного факультету ДНУ. За словами фахівців, проекти конкурсантів стають складнішими, охоплюють ширший спектр тем. Цього разу вони стосувалися використання технологій додаткової реальності, боротьби з аерофобією, скорочення недоліків чартерних рейсів, створення онлайн-платформ, боротьби із забрудненням, управління повітряним рухом, розробки дронів з різноманітними завданнями і функціями, запровадження прогресивної системи надання медичної допомоги на борту літака та інші. «Формат «Зацікав інвестора», обраний для фінального етапу «Авіатора», дозволив студентам вступити в діалог із членами журі, представити роботи в практичному аспекті, продемонструвати творчий потенціал. Ми спостерігаємо, як формується інтелектуальна складова української авіації, і я бачу в цьому велику заслугу Фонду Бориса Колесникова. Той факт, що щорічно 100 молодих авіаторів стають гостями великих міжнародних авіасалонів, переоцінити неможливо. Це величезний внесок у розвиток української науки і освіти», – поділився враженнями член журі проекту Євген Іванов. Президент Фонду привітав студентів з блискучою перемогою в конкурсі й побажав незабутніх вражень від престижного авіафоруму Ле Бурже. «Наша країна зробила гідний внесок в історію світової космонавтики й авіації. Дивлячись на наших переможців, я абсолютно впевнений у майбутньому української авіації і в майбутньому цих юнаків і дівчат. Серед їхніх робіт є гарні масштабні розробки в галузі безпілотних літальних апаратів, навіть є пропозиція зі зменшення Boeing 787 Dreamliner. Конкурсна комісія розгляне 4-5 проектів переможців на виділення додаткового гранту для створення їхніми командами власного бізнесу», – відзначив Борис Колесников.

Поїздка студентів відбудеться в червні. На авіафорумі вони побачать новинки і кращі досягнення світової авіакосмічної галузі, поспілкуються з професіоналами, відвідають майстер-класи та відомий парк розваг Діснейленд.

Фізико-технічний факультет

"Нагорода"

Висока відзнака від Верховної Ради України

Трудовий колектив Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара за заслуги перед Українським народом нагороджено Грамотою Верховної Ради України. Урочисто вручив Грамоту ректорові ДНУ, члену-кореспонденту НАНУ Миколі Полякову голова Дніпропетровської обласної ради Гліб Пригунов. Вітаючи колектив провідного університету області, він наголосив: «Головним завданням кожного вишу є навчити молодих людей мислити. І наш Дніпровський національний університет із гідністю 100 років виконує цю місію, – зазначив Гліб Олександрович. – Тому Грамота, а це державна відзнака, схвалена вищим законодавчим органом України, є заслуженою нагородою славного університетського колективу». Також грамотами Верховної Ради України «За заслуги перед Українським народом» нагороджені директор навчально-методичного центру післядипломної освіти та підвищення кваліфікації проф. Володимир Клюєв та декан хімічного факультету проф. Володимир Варгалюк.

«Ми вдячні за високу оцінку. Безумовно, це відзнака не тільки науково-педагогічного колективу, а й неоціненного внеску в розбудову нашої держави 150-ти тисяч випускників ДНУ, – наголосив Микола Вікторович. – Також ми вдячні Дніпропетровській обласній раді за підтримку нашого університету, допомогу у вирішенні багатьох питань. Зокрема, саме за сприяння обласної ради вийшла друком серія ювілейних видань до 100-річчя ДНУ, яку ми Вам сьогодні презентуємо».

Також ректор наголосив, що в науковому доробку університетських учених багато проектів, які, за умови впровадження в різних галузях економіки й промисловості регіону, дали б відчутний ефект. Зокрема, у цьому році Міністерство освіти й науки України фінансуватиме два науково-дослідні проекти екологічного спрямування, що стосуються збереження довкілля Придніпров'я.

Інформаційно-аналітичне агентство
Дніпровського національного університету

Олесь Гончар: «Дякую Богові, що дав народитися мені українцем»

Під такою назвою в Дніпровському національному університеті пройшли Гончарівські читання, присвячені 101-ій річниці від дня народження видатного випускника університету, класика української літератури Олеся Гончара. Почесною гостею заходу стала племінниця письменника Віра Сесь.

У нашому університеті, який з 2008 року носить ім'я знаменитого митця, подібні літературні читання вже стали традицією. Кожного року до дня народження Олеся Терентійовича їх організовують викладачі та студенти кафедри української літератури, яка давно є знаним в Україні центром гончарознавства. Поціновувачам таланту письменника учасники літературної зустрічі щоразу пропонують нову тему, намагаючись охопити якийсь досі незвіданий ракурс з життя та творчості видатного українця. Так, цьогоріч студенти і викладачі зосередилися на багатогранній особистості Олеся Гончара як письменника, патріота, людини – його світоглядній позиції, естетичних та морально-етичних засадах. Саме тому вони обрали промовисту назву «Дякую Богові, що дав народитися мені українцем» – сутнісний вислів, взятий із щоденникових записів Олеся Гончара, що є ключовим в його художній і особистій біографії. Дякуючи організаторам за вибір теми чергових (уже 17-х за ліком) читань, декан факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства, доктор філологічних наук, професор Ірина Попова зазначила, що Олесь Гончар сам був глибоко віруючою людиною, із власним багатим духовним світом. «Людиною, яка вірила в найкраще в людині та світі. А ще – в Україну, яку він безмежно любив і за яку боровся, докладаючи як письменник, громадянин і громадський діяч так багато зусиль для її незалежності і процвітання. Істини «Олесь Гончар» і «Україна» – цілком нерозривні й непроминальні. Бо як влучно висловився один журналіст, Олесь Гончар – це Україна XX століття. Але ми можемо упевнено сказати, що й – століття XXI, адже його ідеї не вмирають: вони відбиваються в сьогоденні, проектуються в майбутнє». Прикметно, що як справжній син свого народу Олесь Терентійович у своїх мріях про вільну, соборну і суверенну Україну великі надії покладав саме на молодь та її дії з розбудови нашої великої європейської держави. Саме тому неперевершений Майстер Слова, який жив і творив у іншу історичну епоху й до сьогодні залишається цікавим молодому поколінню. Зокрема, студенти факультету української й іноземної філології та мистецтвознавства ДНУ у рамках своєї навчальної програми активно вивчають твори О.Гончара. «У вивченні творчої спадщини свого вихованця й нашого уславленого земляка Дніпровський національний університет нині вбачає своє завдання. Адже, відомо, що саме працюючи асистентом на нашій кафедрі української літератури, Олесь Гончар написав відому новелу «Модри камінь», з якої і розпочалося його письменницьке життя, – розповідає Ірина Степанівна. – І зараз, осмислюючи сучасний літературний процес, ми, філологи, вже не можемо обійтися без цієї класики, в якій знаходять відображення чимало явищ об'єктивного світу. Загалом, уся його неповторна художня та епістолярна спадщина (навіть через багато років після відходу у вічність автора) залишається донині з нами. Тому що в центрі його письменницької уваги завжди залишалася Людина та велич її духу – з усіма болями, стражданнями, ідеями і відчуттями… І мене як керівника факультету особливо втішає те, що студенти

Дніпровського університету продовжують науково осягати розмаїту творчість Олеся Гончара багатьма способами – не тільки читанням, а й написанням курсових і дипломних робіт, участю у всеукраїнських наукових конференціях та різних цікавих позааудиторних заходах», – підкреслила Ірина Степанівна.Про інші форми увічнення пам'яті й образу Олеся Гончара в університеті гостям читань розповів проректор з науково-педагогічної роботи у сфері гуманітарної освіти та виховання молоді, доктор історичних наук, професор Валентин Іваненко. Зокрема, зусиллями викладачів і студентів Гончарівського університету наразі облаштована іменна аудиторія, музей-садиба, де проживав письменник, та унікальне погруддя на фасаді 2-го корпусу, а нещодавно було видане третє видання книги «Сторінки історії: Олесь Гончар», яке вже встигло стати бібліографічною рідкістю. У своєму виступі Валентин Васильович нагадав, що Олесь Гончар, до всього, є ровесником нашого університету. «Сьогодні в 101-річницю від дня народження О. Гончара, ми, по суті, розпочинаємо другу сотню ліку появи на світ цього великого українця. І чим далі в минуле відходить ця дата, тим яскравіше перед нами постає його високомасштабна постать. Адже всі післявоєнні покоління українців та інших народів виховувалися на безсмертних творах Олеся Терентійовича. Пригадую, що мій шкільний випускний твір, так само як і вступний іспит на історичний факультет, були саме за романами Майстра, які залишаються затребуваними в суспільстві й нині, особливо серед студентської молоді. Вочевидь, вивчаючи цю літературну творчість, влаштовуючи подібні читання, ми в ДНУ глибше пізнаємо самого Гончара – його цінності та ідеали, які прагнемо надалі трансформувати в площину генетичного коду нації, нашого повсякдення. Тож я вдячний різним поколінням філфаку за те, що вони, як ніхто, люблять і вміють вшановувати пам'ять Олеся Терентійовича. Хоча, без сумніву, любов, наснага і налаштованість на ідеал Олеся Гончара – не лише справа філфаку, а й усього дніпровського університету, що невипадково названий ім'ям нашого великого Майстра», – сказав на відкритті проректор.

Упродовж цього красивого мистецького дійства «гончарівці» ДНУ проникливо відтворили різні сторони феноменальної творчої особистості Олеся Терентійовича. Так, творча група студентів і викладачів представила літературний полілог, в якому за щоденниковими та публіцистичними матеріалами, приватним листуванням з відомими діячами культури, мистецтва, друзями письменника відтворено своєрідність авторського бачення життя, літератури, української історії, мови, культури, долі свого народу. Також у виконанні студентів пролунало літературно-музичне есе «З Україною в серці» (творча інтерпретація уривків з ключового роману «Прапороносці»), а ще – пісні про Україну та знаменита поезія О.Гончара «Дума про Батьківщину». Із роздумами про молодість Олеся Терентійовича звернулася до присутніх випускниця нашої альма-матер, відома дніпровська письменниця, заслужений працівник культури України Леся Степовичка.

Не менше зворушив усіх і виступ племінниці видатного письменника Віри Гаврилівни Сесь, яка поділилася теплими спогадами про моменти особистого спілкування з дядьком. Крім того, учасники читань почули дружні вітання від дружини Олеся Гончара Валентини Данилівни, передані університетському колективу в телефонній розмові з ректором та деканом філфаку безпосередньо перед заходом.

Наприкінці зустрічі присутні також змогли переглянути книжкову виставку творів, різноманітні фотоматеріали та особисті речі Майстра, які дбайливо зберігаються в його іменній аудиторії.

Інформаційно-аналітичне агентство Дніпровського національного університету

Рецепти *української* кухні

Як приготувати найсмачніші у світі котлети

- Смачні котлети неможливі без правильно підібраного м'яса. І на цьому етапі багато хто помиляється, вибираючи першосортну та добірну вирізку. Варто пам'ятати, що рубані котлети виникли через необхідність використовувати менш цінні сорти м'яса. Якраз із цією метою вигадали механічні м'ясорубки. Не варто хвилюватися, що котлети вийдуть несмачними та жорсткими: правильна підготовка й підбір інгредієнтів дадуть бажану соковитість і ніжність. До того ж саме другосортне м'ясо вирізняється більш насиченим смаком.

- Для домашніх котлет зазвичай готують свинячо-яловичий фарш у співвідношенні 1:3. Якщо використовувати одну яловичину, фарш виходить сухим і крихким, а переважання свинини робить його занадто жирним. Магазинний фарш для домашніх страв також не підійде.

- Досягти улюбленого традиційного смаку домашніх котлет неможливо без двох головних інгредієнтів — білого хліба й цибулі. Дехто вважає, що хліб у котлети стали додавати в радянських їдальнях із міркувань заощадження. Така думка помилкова. Вимочений і віджатий хліб — секрет соковитості й м'якості фаршу. М'якушка хліба вбирає м'ясні соки та під час смаження не дозволяє їм витікати. Хліба не має бути багато або мало. Ідеальною вважається норма 40% від ваги м'яса. Зважувати потрібно вже вимочену й віджату м'якушку. Краще використовувати білий батон або хліб для тостів і вимочувати його не в молоці, а у звичайній воді.

- Цибуля надає котлетам пряного аромату й насиченого смаку. Її можна додавати сирою безпосередньо на етапі подрібнення м'яса або вже пасерованою. Якщо додати цибулю в м'ясорубку упереміш із м'ясом, то фарш виходить соковитішим. Для смаку дехто додає також подрібнений часник. З обов'язкових спецій кулінари називають сіль і чорний перець.

- Ретельне вимішування руками або дерев'яною ложкою надасть можливість досягти гарної консистенції, наповнити фарш повітрям і «вбити» вологу. Перед тим як посмажити смачні котлети, фарш потрібно 1,5–2 години витримати в холодильнику під харчовою плівкою.

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Не рубай

а посади!

Заснований 2005 року поштово-логістичний оператор України, ТзОВ «Торговий Дім «Міст Експрес» є одним з лідерів у сегменті доставки відправлень «до рук» Одержувача. Підприємство належить до поштово-логістичної групи «Meest Group», яка сягає своїм корінням міжнародної корпорації МІСТ (Meest Corporation Inc., Торонто, Канада).

У кожному обласному центрі України та у великих містах діють склади компанії з технологією он-лайн реєстрації усіх процесів: приймання на склад, видача на доставку чи видача відправлень клієнту на складі. Компанія обслуговує понад 100 власних підрозділів, активно розбудовує мережу агентських пунктів прийому-видачі відправлень на території Україні. Володіє найбільшим серед експрес-перевізників власним флотом транспорту, який нині становить понад 300 одиниць, а понад 500 одиниць транспорту виконує доставку за контрактом.

Основна продукція/послуги компанії: доставка відправлень між відділеннями («склад-склад»); доставка відправлень від Замовника «до дверей» Одержувача («від дверей до дверей»); адресна розсилка кореспонденції (рахунків, договорів, періодичних видань, POS матеріалів) у поштову скриньку чи безпосередньо «до рук» Одержувача; доставка товарів дистанційної торгівлі (інтернет-магазинів, телемагазинів, компаній, що торгують за каталогом, MLM-компаній).